

revija Zveze tabornikov Slovenije

tabor

januar 2017, letnik LXII

**Biti vzor medvedkom
in čebelicam**

**Igre za učenje prve
pomoči**

**100. obletnica
programa za MČ-je**

TABORNIKI

Kolofon

Glavna in odgovorna urednica

Nina Medved (revija.tabor@taborniki.si)

Urednik fotografije

Matic Pandel (matic.pandel@taborniki.si)

Urednica sklopa Igra

Petra Grmek (petra.grmek@taborniki.si)

Oblikovanje

Igor Bizjak (igor.bizjak@taborniki.si)

Lektoriranje

Zala Šmid (zala.smid@taborniki.si)

Spletna urednica

Suzana Podvinšek

Novinarji in sodelavci

Jure Ausec, Barbara Bejek, Miha Bejek, Jaka Bevk, Vesna Bitenc, Eva Bolha, Gašper Cerar, Borut Cerkvenci, Tea Derguti, Mojca Galun, Tomaž Horvat, Martin Justin, Primož Kolman, Davor Kržišnik, Frane Merela, Katarina Miklavc, Jona Mirnik, Boris Mrak, Anja Novljan, Živa Novljan, Tadej Pugalj, Maša Pušnik, Lucija Rojko, Tadeja Rome, Tomaž Sterniša, Domen Šverko, Nicolas Vanek, Blaž Zupančič.

Naslov uredništva

revija.tabor@taborniki.si

Kontakt za sponzorje, donatorje in

oglaševalce v reviji Tabor

Matic Stergar (matic.stergar@taborniki.si)

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820, pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava:

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada: 6950 izvodov

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar-december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Mur, mur, zum, zum, brundada

16. decembra 2016 smo praznovali 100. obletnico aktivnega vključevanja najmlajših članov v delo skavtskih organizacij. Zato je ta številka Tabora v veliki meri namenjena njim - murnom, medvedkom in čebelicam. Aktivnosti zanje, razmislek o tem, kakšen naj bo vodnik MČ, več o razvoju programa ... Ne skriva pa ta številka samo tovrstnih vsebin, zato jo hitro raziščite!

Da ne bi nikoli izgubili želje po igri,

Nina Medved,
urednica revije Tabor

Korajžo zanima: Ali prejemo določeni člani vašega rodu več številčk Tabora na dom in bi jih radi manj? Za vas imamo dva predloga. Če poznate družino, ki bi želela prejemati manj izvodov na dom, ker npr. prebirajo usi istega, nam sporočite njihovo priimek in naslov na revija.tabor@taborniki.si. Poskrbeli bomo, da bojo v prihodnje prejeli toliko izvodov, kot želijo. Kakšnega od teh izvodov lahko tudi preusmerite na organizacije, s katerimi sodelujete in bi si tega želele. Tudi na tak način lahko širite dober glas o tem, kaj počnemo taborniki. Oboje lahko uredijo tudi vaši načelniki prek baze članstva.

Zgodba z naslovnice

Avtor fotografije: Matic Pandel

Pazi, kepa!

Kranj, januar 2016

Taborniki Rodu Podkovani krap Ljubljana smo se v zasneženem januarju podali na izlet v Kranj. Po dolgem dnevu nam ni manjkalo energije, saj smo se na postaji med čakanjem na vlak proti Ljubljani v snežnem meteu obmetavali s kepami in se zabavali. Čas je tako hitro minil in kmalu za tem je prispel naš vlak, na katerega smo se vkricali, medtem pa je tudi nastala fotografija tega malega murna.

Aktualno

- 4 Novice / V pripravi na lepo prihodnost in Brez tebe me zebe
 5 Novice / Brez piškotov ne gre
 6 Novice / Priložnost za promocijo ali dobro delo in Na izlet, taborniki!
 7 Novice / Nekaj odličnih novic

Igra

- 8 Veščine / Lov na znanje

Dogodivščina

- 12 Veščine / Dežela zimskih nevarnosti
 15 Stric Nic svetuje / Kako pridobiti naklonjenost tabornice?

Raziskovanje

- 16 Vihar v glavi / Skok v ustvarjalnost
 17 Orientacija / Brezplačen ali plačljiv program za izdelavo kart?
 18 Strupene rastline / Črni teloh
 19 Z ognjišča / Marmelada in rolice
 20 Varno v naravo / Igre za učenje prve pomoči
 21 Astronomija / Plejade ali Gostosevci
 22 Taborniška skrinja / Biti vzor medvedkom in čebelicam

Aktualno

- 24 Tema meseca / Vse najboljše, medvedki in čebelice!
 28 Intervju / Katja Trampuš

- 30 Stran vodstva ZTS / Razprava o Gozdni šoli, Posvet KVIDO, Članarina 2017
 31 Mednarodno / Korejska delegacija na obisku, Mednarodna dejavnost 2017
 32 Strokovno / Pomnimo in učimo se z metodami vizualizacije
 34 Strokovno / Kako lahko pridobimo več sredstev?, 2. del
 36 Reportaža / ZNOT
 37 Aktualno / TAPOS
 39 Od rodov / Festival ambientov in luči in Nagradni izlet na Dunaj

- 40 Od rodov / Božični izlet v neznano in Ambiciozna peka piškotov
 41 Od rodov / Kdo se boji elektrike? in Ko se MČ-ji spremenijo v arheologe
 42 Od rodov / Tabor življenja je zapustil Drago Šabec in ZOT

Razvedrilo

- 43 Strip o Lisjaki in Lisjaki in iglu
 44 Knjigožer in filmoljub / Štoparski vodnik po galaksiji
 45 Pesmarica / Jolene

Aktualno

- 46 Koledar akcij
 47 Zadnja plat

Taborniki so s člani praznovali še eno lepo leto

Piškoti, čaji, stojnice ter številni praznični izleti so poskrbeli za primerno obeležitev konca starega in začetek novega koledarskega leta.

V pripravah na lepo prihodnost

Decembra in januarja potekajo pospešene priprave na **posvet o poslovanju Taborniškega centra v Bohinjju**, naše Gozdne šole. Rok Manfreda, višji strokovni sodelavec za finance, nabavo in investicije je zadnje mesece vložil v pripravo poslovnega načrta, ki ga je sestavljal na podlagi pogovorov z izkušenimi taborniki, obiska taborniškega centra na Češkem in vztrajnega raziskovanja. Zdaj je čas, da tudi širša zainteresirana taborniška javnost prispeva mnenje, kar bo možno na posvetu januarja.

V Novem mestu je potekal **posvet KVIDO**, kjer je bil osrednji poudarek na delu na izobraževalni shemi ter pripravi dokumentov s priporočili za delo v prihodnje. Načelnica komisije Jona Mirnik se je ob tem zahvalila taborniškemu izobraževalcem za njihovo delo. Mmm!

Obiskala nas je **korejska delegacija**, ki jo je sprejela načelnica KMD Eva Bolha in jo popeljala po praznični Ljubljani.

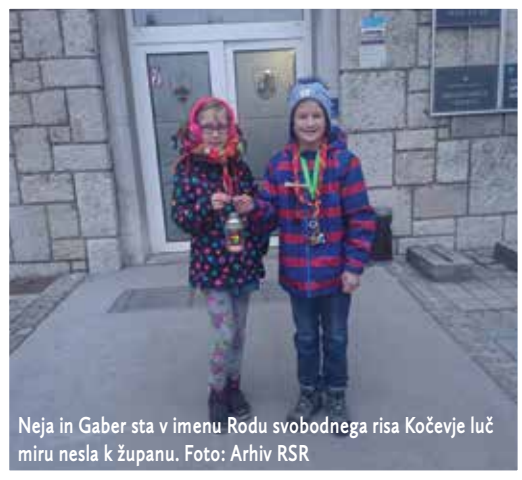
Pričel se je odvijati program za RR-e v sklopu projekta **TAPOS**. Na prvem srečanju so se udeleženci posvetili svojim željam za prihodnost, naslednje srečanje pa jih čaka januarja.

Potekale so mnoge predstavitve **Zleta 2017** in sicer v Kamniku, Mariboru, Domžalah, Postojni in Šmartnem ob Paki.

5. decembra smo praznovali **mednarodni dan prostovoljstva**, ki so ga društva obeležila predvsem z objavami na spletu.

Odvili sta se tudi dve taborniški tekmovanji: **Rod skalnih taborov Domžale** je v Trzinu na ZNOT-u zbral 103 ekipe, v Smedniku pa se je odvil **Glas svobodne Jelovice** v organizaciji **Rodu svobodnega Kamnitnika Škofja Loka**.

Korajža sporoča: Rok za oddajo prispevkov za februarsko številko je u sredo, 25. januarja!

Neja in Gaber sta v imenu Rodu svobodnega risa Kočevje luč miru nesla k županu. Foto: Arhiv RSR

Brez tebe me zebe

Tudi letos se je nekaj rodov udeležilo akcije **Luč miru** iz Betlehema. **Rod Zelena Rogla Zreče** je organiziral avtobusni prevoz na Dunaj, kjer so si ogledali muzej kočij, prevzeli plamen luči miru in obiskali stojnice pred mestno hišo. Člani **Rodu Odporne želve Anhovo** so se udeležili regijskega sprejema luči miru v Trstu. Drugi rodovi so jo prejeli kar doma: **Rod II. grupe odredov** v celjski Pravljični deželi, **Rod Lilijski grič** v domačem Pesju, **Rod Sotočje Nazarje** je po kulturnem programu s citrami in harmoniko prejel luč ob svojem taborniškem domu na Lazah nad Kokarjami. **Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica** je z bistriškimi skavti razdelil luč po pomembnejših institucijah v kraju in na mejnem prehodu.

Zimsko nočno orientacijsko tekmovanje je navdušilo tabornike. Foto: Rok Ljubešek

RPG Šoštanj se je za Scout party preoblekel v svečana oblačila v slogu dvajsetih.
Foto: Suzana Podvinšek

Brez piškotov ne gre!

Celjski taborniki so uživali v dobrotah na čajanki Zimšimšim, **zreški taborniki** so piškote za čajanko napekli s pomočjo staršev, **Rod Črnega mrava Ljubljana** pa je organiziral izbor za najboljšo poslastico. **Rod Beli bober Ljubljana** je temu rekel Rodov dan in se sladkal z domačimi sladicami.

Nekateri taborniki so na čajanki okrasili smrečico: **Rod bistrega potoka Muta** se je zraven še olupšal z Božičkovo kapico, **Rod Črno jezero Slovenska Bistrica** pa okrasil najlepšo smrečico, ki jo je našel. Letos so izdali tudi taborniški koledar.

Drugod je čajanke obarvala ustvarjalnost: v **Rodu gorjanskih tabornikov Novo mesto** pa v **Rodu Lilijski grič Pesje**, **Rod Jezerska ščuka Cerknica** je npr. pripravil božične okraske in ikebane, murenčki **Rodu snežniških ruševcev Ilirska Bistrica** so smrečico okrasili z baloni, ki so jih izdelali sami.

Nekateri so se praznje oblekli: **Rod Jezerski zmaj Velenje** je praznoval na gala večeru, kjer so sprejeli dedka Mraza in se obdarovali, **Rod Pusti grad Šoštanj** je z vodniki praznoval na Scout partyju in za mlajše pripravil eksotični božič z obiskom eksotičnih živali. **Rod skalnih taborov** je pripravil tradicionalne Zlate skalce. Njihovi PP-ji so tudi posneli odlično video voščilnico. **Rod Srnjak Logatec** je na gala večeru pripravil čokoladno salamo, umetnine iz listnatega testa in okrasil kočo.

Dedek Mraz je darilca prinesel **Rodu koroških jeklarjev Ravne na Koroškem** in **Rodu XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor**. **Rod svobodnega risa Kočevje** je v začetku meseca okrasil smrečico in taborniški prostor, da si je prislužil obisk pomembnega moža. **Rod svobodnega Kamnitnika** ga je iskal, a ga žal ni našel. Pa so taborniki vseeno prejeli darilca. Darila so

si med seboj podarili tudi v **Rodu puntarjev Tolmin** v vrednosti do 3 EUR, v **Rodu zelenega Jošta Kranj** so si jih izžrebali. Drugim je dedek Mraz prinesel posebno darilo, novo rutico: v **Rodu Rožnik Ljubljana**, **Rodu mlinskih kamnov Radomlje** in na grajski čajanki **Rodu Louis Adamič Grosuplje**. Kdo pa vam prinese darilca: Božiček ali dedek Mraz?

Nekateri so čajanko popestrili: **Rod Sivega volka Ljubljana** je z MČ-ji šel na pohod z baklami in GG-ji so večer preživeli ob družabnih igrah. Občni zbor je zaokrožil čajanko **Rodu trnovskih regljačev Ljubljana** in tombola čajanko **Rodu kranjskega jegliča Spodnja Idrija**. Čas za osvajanje novih znanj so si vzeli v **Rodu Enajsta šola Vrhnika**, praznična orientacija po mestu je obarvala druženje **Rodu bistriških gamsov Kamnik**, ki so izdali tudi rodov koledar. **Rod upornega plamena Mengeš** je čajanko zavil v dobrodelno noto: zbirali so materialno pomoč za Anino zvezdico. Mmm!

Najmlajše člane Rodu Mladi bori Ajdovščina je obiskal dedek Mraz. Foto: Arhiv RMB

Palačinke so na stojnici upanja, ki se je selila po koroških krajih, pekli v neformalni Koroški zvezi tabornikov. Foto: Arhiv RBP Muta

Priložnost za promocijo ali dobro delo

Stojnica je tabornikov najboljši promocijski pripomoček. Tako so taborniki v sklopu prazničnih sejmov ponujali piškote (**Rod zelenega Žirka Žiri**), pečena jabolka (**Rod sivih jelš Trebnje**) in miške (**Rod Hudi potok Šmartno ob Paki**). S palačinkami so sredstva za vodove rutice zbirali v **RLA Grosuplje**. **Ruševci** so v zameno za piškote sprejemali prostovoljne prispevke za obisk Zleta. Z vročo čokolado in lokalnimi izdelki so v dobrodelne namene zbirali sredstva taborniki **Rašiškega rodu Šmartno**. Na Tartinijevem trgu se je promoviral **Rod Sergeja Mašere Piran** in **Rod Jezerska ščuka** na božično-kulinaričnem sejmu. Z eko izdelki so kraj okrasili člani **Rodu Odporne želve Anhovo** in ob zimskem solsticiju odšli na nočni pohod ob Soči. **Rod Beli Bober** sodeloval na festivalu Ljubljana – Zelena prestolnica in **Rod dobre volje Ljubljana** na festivalu Ana Plamenita. Čestitke vsem za uspešno sodelovanje z lokalnim okoljem!

Piranski taborniki so se drsali v Tivoliju, si ogledali Narodno galerijo, Prirodoslovni muzej in obiskali Planetarium. Foto: Veronika Bjelica

Na izlet, taborniki!

Taborniki so raziskovali Slovenijo: **Rod bistre Savinje Šempeter** si je ogledal graščino Komenda, spominsko sobo Neže Maurer in se vzel na Vimperk. Belo Krajino in izvir reke Krupe so si ogledali v **Rodu sivih jelš Trebnje**. V praznično Kranjsko Goro so se podali v **Rodu Lilijski grič**, MČ-ji **Rodu Podkovani krap Ljubljana** pa v park Škocjanske jame. Njihovi starejši taborniki so se ob mednarodnem dnevu gora vzpeli na Vrtačo. MČ-ji **Rodu kraških viharnikov Postojna** so obiskali Notranjski muzej.

Najbolj priljubljena slovenska destinacija je bila praznična Ljubljana: z vlakom so se tja peljali v **Rodu zelenega Jošta**, obiskali so jo tudi **radomeljski taborniki**. **Logaški taborniki** so se drsali v Tivoliju. Njihovi PP-ji so obiskali Šmartno na Pohorju, si ogledali najstarejše freske v Sloveniji ter izdelali balon na vroč zrak. **Rod zelene sreče** je obiskal Muzej iluzij, predstavo v Cankarjevem domu in Knjižni sejem. Odlična ideja!

Drugi so šli dlje: v praznični Zagreb so odrinili taborniki iz **Vrhnike**, **Rod Bičkova skala Ljubljana** in **Rod Ukročena reka Maribor**. **Rašiški rod** je izbral Prago, **Rod Topli vrec Topolšica** pa Dunaj. PP-ji in RR-i **Rodu aragonitnih ježkov Cerklje** so v Beogradu videli zbirko starih avtomobilov in raziskovali mesto.

In na vrhove smo se vzpenjali: na Sv. Vida je šel **Rod zelene Krke Straža pri Novem mestu**, na Debenji vrh **Rod Samorastniki Ljubljana** in na Šmarno goro **Rod Rožnik Ljubljana**. Praznični pohod z baklami so pripravili **šoštanjski taborniki**, na nočnega Žirka so šli GG-ji **Rodu zelenega Žirka** in tam pekli hrenovke, MČ-ji pa so na Javorču opazovali polno luno. Na nočnem lovu na lisico pa so taborniki **Rodu bistrega potoka** odkrili kar Mašo in Medveda!

Nekaj odličnih novic

Delo ni počivalo: **Ruševci** so očistili taborniški dom in vgradili klime. **Žirovski taborniki** so sušice peljali na taborni prostor. In orientirali smo se: GG-ji **Rodu Mladi bori** so na nočni orientaciji napisali rap komad za dedka Mraza in prispevali v Karitasovo košaro. **Domžalski taborniki** so organizirali tretji GG-izi in **RPK Ljubljana** je pripravil mobilno orientacijo po skoraj 2-letnem premoru.

In sicer? **Bičkovci** so pripravili nagradno igro za zbiratelje obrazcev za doniranje dela dohodnine. **Celjski taborniki** so se srečali s tabornicami iz Zagreba, **Rod modrega vala TrstGorica** je organiziral srečanje Kdo se boji ekonomista? **Rod soških mejašev Nova Gorica** je zbiral oblačila za brezdomce. Starejši GG-ji **Rodu Stane Žagar - mlajši Kranj** so mlajšim GG-jem pripravili družabni vikend. **Koroški taborniki** so na Veselih srečanjih z MČ-ji čofotali v bazenu in na galaktičnem potovanju izdelovali

Fotka meseca

Ruševci iz Ilirske Bistrice so šli na pohod v prelepi Črni dol. Foto: Mojca Rolih

zapestnice in lampijončke. Na Paškem Kozjaku so z MČ-ji zimovali **velenjski taborniki**.

Dve ekipi **postojnskih tabornikov**, ki sta na državnem mnogoboju osvojili 2. in 3. mesto, sta prejeli priznanje Občine Postojna za odlično uvrstitev. **Rod Polde Eberl-Jamski Zagorje ob Savi** je od Mladinskega centra Zagorje prejel Zoskarja za soustvarjanje bolj povezane skupnosti. Načelnik **Rodu Rožnik Žan Djordjević Štebih** je prejel priznanje Športne zveze Ljubljana za 10-letno amatersko delo v športu. Na posvetu mladinskih organizacij pa je MC Idrinja, ki so ga ustanovili **Rod kranjskega jegliča Spodnja Idrinja**, Klub idrijskih študentov in Idrinja 2020, prejel državno priznanje v mladinskem sektorju za leto 2016. Center vodi tabornica Maja Vogrič. Čestitke vsem!

Korajža pojasnjuje: Novice pripravljamo v uredništvu in črpamo iz informacij, ki jih pošljete rodovi ali ki jih izbrskamo na vaših spletnih straneh. Rodove propagandiste zato prosimo, da nam na revija.tabor@taborniki.si napišete, kje ste bili in kaj zanimivega ste počeli. Lahko tudi pošljete **novičko za rubriko Od rodov**, ki naj bo dolga 1300 znakov s presledki. **Taborniški fotografi** ste toplo vabljeni, da z nami delite svoje fotografije. Pošljite nam fotografije čim večje velikosti in se izogibajte pošiljanju takšnih, ki so bile posnete z mobilnimi telefoni. Ne pozabite pripisati, ob kateri priložnosti so nastale!

Lov na znanje

Besedilo in slike: Petra Grmek

Verjetno se le redki še niste preizkusili v eni od najimenitnejših MČ pustolovščin – lovu na lisico! Hkrati pa verjetno vsi veste, da smo taborniki pravi ljubitelji živali in da smo se še v vsakem taborniškem lovu na lisico česa novega naučili, "lisica" pa je odnesla celo kožo! Zakaj se torej ne bi z vodom odpravili na lov za še katero drugo živaljo ... In predvsem novim znanjem?

Z

1 2 3 5 4

Reši rebuse in ugotovi, katere živali so z njimi "zapisane" na lističih!

Skupaj se odločite, katere živali bi radi spoznali, in njihova imena zapišite na ločene lističe ... Ali pa na lističe prilepite njihove fotografije!

Pomislite, ali se boste posvetili zgolj eni skupini živali, kot so recimo ptice, ali bi raje spoznali različne pri nas živeče gozdne živali? Mogoče ste dovolj pogumni, da se boste odpravili za velikimi živalskimi prebivalci afriške savane? Brez skrbi, za takšen ali drugačen safari ne bo treba potovati z letalom, pravzaprav vam sploh ne bo treba dlje kot do najbližjega gozda!

1 2 3 4

1 2 3 4

3 2 1

1 2 3 4 5
S = V

2 2 3 4 5

rumena

modra

→ 1 2 3 4 5 6
Z = J

Sledi živalska tombola – na njej bo vsak član voda dobil "svojo" žival in z njo tudi domačo nalogo – karseda dobro spoznati izžrebano žival. Že veš, kje bi lahko izvedel vse pomembnejše značilnosti svoje živali? Čeprav je iskanje zanimivosti od doma prek spleta nedvomno najbolj udobno, ne pozabi, da se tudi med platnicami v knjižnici skriva nešteto zanimivih in preverjenih dejstev, poleg tega pa lahko po knjižnih policah pobrsate v družbi preostalih članov voda!

2. Prepoznaš vse živalske sledi na tej strani? Poveži jih z rešitvami rebusov in sledi fistim, ki jih je za seboj pustila žival z rogovi.

???

TI
ON, ONA
MI
VI
ONI

1 2 3
T = C

Že veš, kakšen rep, uhlje, noge in zobe ima tvoja žival? S čim se prehranjuje? Doma izdelaj preprost plakat ali pa še bolje – na plakat nariši žival v naravni velikosti, zanimivosti pa lahko zapišeš kar na drugo stran!

3. **Pozorno si preberi trditve. Koliko izmed njih je pravih – obkroži jih! Ali znaš tudi popraviti napačne trditve?**

Veš tudi, kakšne sledi pušča za seboj? So to le odtisi tac ali za seboj pušča tudi kakšne druge značilne sledi? Jih znaš posnemati? Kaj vse potrebuješ za to? Pripravi se in na naslednji vodov sestanek prinesi vse potrebne pripomočke in seveda svoj živalski plakat. V bližnjem gozdu naj nato vsak postavi progo – pot svoje živali – podobno tisti na lovu za lisico, le da jo namesto puščic in ostalih potnih znakov označiš z različnimi sledmi živali: odtisi šap, oglodanimi storži ... Tako bodo sledi od skupnega začetka vseh prog na koncu pripeljale do različnih plakatov živali.

Ker bi bil "lov" na tvojo žival zate res prelahek, sledi ponovno žrebanje lističev. Prepoznaš tudi to žival? Znaš izbrati prave sledi, ki te bodo vodile do nje? Veliko sreče na lovu za novim živalskim znanjem vsem – pa ne pozabite vašega živalskega vrta razstaviti in predstaviti tudi preostalim tabornikom v vašem rodu.

Rešitev: Pravilna trditev je le ena. Na pašo gre ponoči, podnevi pa na drevjem počiva.

Z rilcem vonlja za ličinkami, skritimi v fleh.

Samico imenujemo jelša.

Z dolgim repom lovi ravnofežje, ko se vzpenja po drevesih.

Njegov zimski kožuh krasijo bele pike.

Samica dvakrat na leto povrže leglo vsaj 4 mladičev.

S svetlomodrimi očmi dobro vidi tudi v mraku.

Jeseni na rogove nabira jesenske plodove.

Na pašo gre ponoči, podnevi pa med drevjem počiva.

Tina je navdušena: Tako bomo z mojim vodom brez večjih težav osvojili veččino Ljubitelj živali, kot bi mignil!

Dežela zimskih nevarnosti

Besedilo: Megi Batista, fotografije: Nina Medved

Poleg taborniških veščin, ki nam jih ponuja priročnik z veščinami ZTS, se GG-ji sproti izpopolnjujejo še v mnogoterih drugih. Ena izmed takšnih je medgeneracijsko povezovanje, ki ima odlično lastnost, da ga lahko spoznavamo prav skozi osvajanje taborniških veščin.

Medtem ko je sodelovanje med vodom in vodnikom (ter vsemi ostalimi člani rodu, ki so starejši od njih) še kako pomembno, se bomo tokrat osredotočili na pomoč mlajšemu od sebe. Aktivnost, ki vam jo predstavljamo na naslednjih straneh, namreč izvajajo GG-ji, ki bodo o svojih že pridobljenih znanjih poučili mlajše. Zelo primerna je torej za ponavljanje veščine Bolničar 1 pri gozdomnikih, hkrati pa lahko MČ-ji izpopolnjujejo svoje znanje za veščino Rešilko 2.

Z GG-ji pripravimo aktivnost za MČ-je

Dežela zimskih nevarnosti je krajša orientacijska pot, njen glavni namen pa za MČ-je tokrat ni učenje veščin orientiranja, temveč preizkušanje znanja prve pomoči. Preizkušnja bo seveda tematsko usmerjena letnemu času primerno.

Orientacijska pot in **kontrolne točke** so pripravljene s pomočjo GG-jev, ki pozneje predstavljajo tudi kontrolorje na izbranih točkah. Priporočljivo je, da je ob postavljanju kontrolnih točk prisoten specialist prve pomoči (ali nekdo iz rodu, ki se na te stvari bolj spozna), da z GG-ji še enkrat obnovi naloge, ki so jih v preteklosti že spoznali in jih bodo opravljali na točkah.

Na vsaki kontrolni točki se pred MČ-ji pojavi nova **nesreča**, s katero se morajo spopasti. Vsaka KT je pod vodstvom enega ali več GG-jev, število pa je odvisno od aktivnosti na točki. Na vsaki točki mora biti vsaj en GG, ki prispelo ekipo sprejme in po potrebi pomaga pri reševanju nalog.

Skupina, ki se odpravi na progo, šteje **3-5 članov**. Za na pot dobijo štartni in ocenjevalni list ter polno torbo materiala za prvo pomoč. Ker razdalje med kontrolami niso dolge, naloge pa nasprotno so, priporočamo daljši čas med štartom posameznih ekip ali pripravo proge, ki jo je mogoče prehoditi iz obeh smeri.

Dolžina aktivnosti je prilagodljiva, saj so lahko kontrolne točke tako dodane kot izvzete iz predstavljenega načrta. Priporočeno je npr. podaljšano vodovo srečanje (2 h), seveda enkrat tekom zimskega obdobja.

KT1: Podhladitev

KT2: Položaj nezavestnega

KT3: Ureznina

KT4: Omrzlina

KT5: Oživiljanje in odprti zlom

KT6: Izpah, zvin, zlom

KT7: Topel srček = vroč čajček + piškotki

Kako točkujemo

Vsaka KT je vredna 3 °C (točke).

V kolikor zbereš 12,7 °C ali več, si zimski heroj prve pomoči, saj si s svojim znanjem pomagal pomoči potrebnim ljudem in morda celo rešil kakšno življenje!

Zakaj ravno 12,7 °C? **Mraz** vpliva predvsem na ročno spretnost in psihomotorne sposobnosti. Kritičen faktor za ohranjanje ročne spretnosti je temperatura rok, ne glede na temperaturo ostalega telesa. Splošna kritična zunanja temperatura kože je **12,7 °C**.

KT1: Podhladitev

Eden izmed članov zimske odprave je šel od doma slabo oblečen, zato se je čez noč podhladil. Leži na šotorki na tleh, ima bled obraz, ledene roke. Najdebejše oblačilo, ki ga ima na sebi, je jopa.

Kako postopamo: Ena izmed najpogostejših nevarnosti, ki na nas prežijo v hladnejšem delu leta, je podhladitev. Na tej kontrolni točki lahko MČ-ji preizkusijo ogrevanje samo z reševalno oz. astrofolijo in čajno svečko. Če se v počepu ogrneš v tanko dvostrano folijo in znotraj ob sebi prižgeš svečko, bo razlika v temperaturi sčasoma opazna.

Sicer pri podhlajenem ogrevamo jedro (trup in vrat). Ponesrečenca zavijemo v pulover in anorak ter ga odenemo z odejo ali astrofolijo. Ogrevamo ga lahko z lastno toploto.

KT2: Položaj nezavestnega

Član se je močno udaril v glavo, ko je padel po na novo zasneženih stopnicah. Obležal je na tleh, deluje, kot da je v nezavesti, brez večjih vidnih zunanjih poškodb.

Kako postopamo: Ugotovimo, ali poškodovani diha in ali mu bije srce. Z licem se sklonimo k poškodovančevim ustom ter opazujemo, ali se prsni koš dviga in spušča ali ne. Nezavestnemu, ki diha, še vedno grozi nevarnost zadušitve. Ohlapen jezik mu lahko zamaši dihalno pot, kar lahko preprečimo s tem, da ga pravilno položimo v položaj nezavestnega.

KT3: Ureznina

Izletnik si je želel pripraviti hrano. Ker je vse okoli mokro in hladno, se je odločil, da bo kruh med rezanjem držal kar v roki - in to zelo neprevidno. Grdo se je zarezal v podlaht na notranji strani. Je priseben in lahko govori, le malo je zmeden, ker že več kot 20 minut izgublja kri.

Kako postopamo: Močno krvavenje poskušamo takoj ustaviti, kar lahko začasno storimo tudi s pritiskom žile med rano in srcem ob kost. Dokončno ustavimo krvavitev s kompresijsko obvezo. Krvavečo rano pokrijemo z blazinico povoja, nanjo položimo zvit povoj in vse čvrsto povijemo. Paziti moramo, da preveza ne prekine popolnoma krvnega obtoka v udu, saj je to zelo nevarno. Če je izgubil veliko krvi, naj poškodovani leži z dvignjenim vzožjem in brez vzglavja.

KT4: Omrzlina

Član je izgubil rokavico. Ker je bil v hladnem okolju dlje časa, ne čuti več prstov na rokah, vedno bolj prisotna je tudi topa bolečina. Dokaj prepričan je, da gre za lokalno omrzlino ali celo zmrzlino. S seboj nima ustreznih pripomočkov in tudi ne ve, kako se zadeve lotiti.

Kako postopamo: Lokalne poškodbe zaradi mraza so omrzline. Na prostem so najbolj izpostavljeni prsti na rokah in nogah, ki jih lahko grejemo z neprestanim premikanjem, dlani pa si lahko ogrejemo tudi s tiščanjem pod pazduho. Ko omrzline enkrat nastanejo,

jih moramo segreti postopoma. Hitro ogrevanje ob peči ali radiatorju poveča obseg odmrtja zaradi omrzlin. Pri globljih zmrzlinah jih celo imobiliziramo.

KT5: Oživljanje in odprti zlom

Sredi poti leži nezavestna oseba. Zraven nje leži veja, obdana s snegom. Izgleda, kot da bi poškodovanca padla na glavo, zaradi česar se je onesvestil. Ko ga ogovorimo, se ne odzove. Ne kaže drugih odzivnih znakov in ko preverimo dihalne poti, ugotovimo, da ne diha. Zraven poškodovanca sedi še en član, z nogo pod isto vejo in na ves glas kriči. Joka, da si je zlomil golenico in kost mu kar štrli iz noge. Čeprav gre za odprt zlom, noga ne krvavi huje.

GG, ki bi bil sicer na KT, je tokrat ves čas nekje v bližini in pristopi šele v trenutku, ko se tam pojavi tudi ekipa. To doda k pristnosti situacije.

Kako postopamo: Vedno najprej pomagamo tistim, ki so v nezavesti ali šoku, se dušijo, hudo krvavijo. Tukaj pridejo v poštev vrstice, napisane pri KT2 (položaj nezavestnega), nadaljuje pa se tako: Če nezavestni ne diha, moramo takoj sprostiti dihalno pot in začeti z umetnim dihanjem. Oživljamo osebe, ki so ali bodo prenehale dihati ali jim bo prenehalo biti srce. To se najpogosteje zgodi pri udarcu strele, različnih zadužitvah, utopitvah, zastrupitvah z zdravili ali strupenimi plini in seveda pri poškodbah glave ter podhladitvah. Odprti zlom je v tem scenariju manj prioritarna poškodba. Najprej ustavimo krvavitev in oskrbimo rano, potem pa moramo zlom pravilno imobilizirati. Vedno moramo paziti, da opornice nikjer ne tiščijo direktno ob kost.

KT6: Izpah, zvin, zlom

Med hojo domov je članici spodrsnilo na zaledeneli poti. Padla je in si poškodovala nogo. Nanjo ne more stopiti, pravi pa, da jo najbolj neznosno boli koleno. Na zunaj je vidna samo manjša oteklina, ki je nastala v času od padca do srečanja.

Kot predzadnja KT je lahko ta naloga postavljena v neposredno bližino cilja. Ekipa dobi bonus točke, če poškodovanca na nosilih varno prinese na cilj.

Kako postopamo: Zvini, izpahi in zlomi so poškodbe kosti in sklepov. Pogosto ne moremo sami ugotoviti, za kakšno vrsto poškodbe gre. Poskrbimo za imobilizacijo, ki je pravilna takrat, ko napravi dva sosednja sklepa negibna. Sami s silo nikoli ne poskušamo uravnati sklepa ali kosti!

KT7: Topel srček = vroč čajček + piškotki

S pomočjo GG-jev na kontrolnih točkah je zagotovo večina skupin skupno nabrala 12,7 °C. Nadgradimo jih s toplim čajčkom za topel srček - ker so danes pomagali sočloveku!

Vid se izobražuje: Navodila o prvi pomoči na točkah nikakor niso celostno zapisana. Natančneje si jih ob izvajanju lahko preberete v taborniških priručnikih, v rubriki Varo v naravo, ki jo v reviji Tabor pripravljamo zadnji dve leti, predusem pa sodelujte z rodovim specialistom za prvo pomoč (ali osebo, ki se na to področje spozna)!

Kako pridobiti naklonjenost tabornice?

Besedilo: Stric Nic, slika: Maša Pušnik

Kako se približati sreči v ljubezni? Ne veš, kaj obleči za vodov sestanek? Kaj narediti, ko ti nekdo vrže podgano v glavo? Potem preberi našo rubriko in nekoč boš izvedel odgovore na vsa ta vprašanja.

Zdravo! Naj se najprej predstavim. Stric Nic je moje ime. Prihajam iz zelo gozdnatega predela Slovenije nekje med Kočevjem in Bovcem. Živim v osamljeni koči, iz katere opazujem večino mladih tabornikov. Tako opažam, da imate kot nadobudni, ambiciozni in aktivni mladi veliko težav na osebni ravni, pri katerih bi vam zelo rad pomagal. In tako sem po naporni in dolgi borbi z Medvedom prišel do svoje rubrike v vaši reviji.

V prvem prispevku se bomo ukvarjali z osnovnim problemom vsakega mladega tabornika. Kako osvojite srce tabornice, ki jo lepo gledaš že lep čas? Bliža se ZLET, kjer bo ogromno deklet iz vse Slovenije, časa pa samo deset dni za bitko in osvojitve najlepše v plemenu. Zatorej pozorno preberi to rubriko in si nasvete zapiši za uho!

Pristop

Na taborjenju zagledaš punco, ki jo na videz poznaš že nekaj časa. Vse na svetu bi dal, da bi lahko z njo preživel dve uri ob odličnem taborniškem čaju, a nekako nimaš poguma, da bi jo povabil. Ko jo gledaš, je vedno v skupini svojih prijateljic in nikoli je ne moreš dobiti na samem. Če boš še dolgo čakal, bo šla na čaj z nekom drugim. Zatorej zberi pogum in pojdi v napad. V kolikor je v družbi prijateljic, je najbolje pristopiti s šalo. Tako jih nasmejiš in dobiš naklonjenost vseh. In če boš imel srečo, se bodo dekleta morda začela tepsti zate.

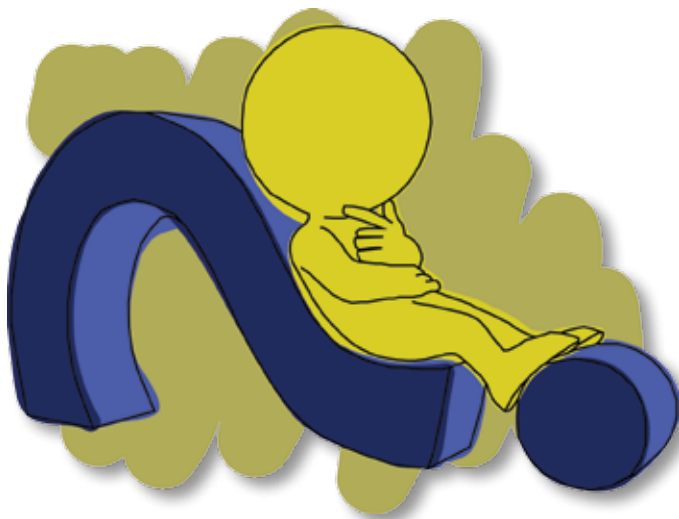
Pogovor

Kot je Slovencem najbolj v navadi, moraš v pogovoru malo pojmrati. Lahko potožiš čez vodnika, čez kuharja ali kakšnega drugega tabornika. Poskušaj pojmrati o čem, glede česar se bo dekleta strinjalo s teboj, saj jo boš v nasprotnem primeru odvrnil od sebe. Potem ko iz sebe daš negativna čustva, se počasi začni pogovarjati o čem bolj pozitivnem,

kot na primer o večernem programu, progi preživetja ali raznih igrach. Pogovor naj teče in naj ti nikoli ne zmanjka tem. V tem trenutku bi že moral opaziti, ali je dekleta zainteresirano ali ne.

Povabilo

Če pogovor teče brez problemov, če vidiš, da se s teboj pogovarja brez zadržkov, in če se slučajno nekam sumljivo približuje tvojemu osebemu prostoru, potem veš, da moraš nekaj narediti. Zdaj je čas, da jo nekam povabiš. Lahko na čaj, lahko ji ponudiš svojo jakno, če jo zebe, ali pa se prepusti trenutku in začuti, kdaj je pravi čas za kakšen prijem za roko ali objem. Za kaj več pa ste še premladi!

V kolikor želiš svojo težavo deliti z mano, mi pošlji elektronsko sporočilo na revija.tabor@taborniki.si. Tvoje sporočilo bom anonimno objavil in nanj po svojih najboljših močeh odgovoril.

Skok v ustvarjalnost

Besedilo: Davor Kržišnik - Jolbe, fotografija: Matic Pandel

Edvard de Bono je zapisal, da je ustvarjalnost velik motivator, saj omogoča ljudem zanimanje za tisto, kar počnejo. Ustvarjalnost daje upanje, da se neke skriva zanimiva ideja. Daje možnost vsakomur, da doseže nekaj in naredi življenje bolj zabavno in bolj zanimivo.

Pa si naredimo leto 2017 bolj zabavno in zanimivo tako, da bomo poskusili razmišljati na nove in drugačne načine, da bomo delovali v smeri originalnih in uporabnih stvari ter iskali nove poti.

U57V4RJ4LN0571 53 L4HKo N4UČiMo, V3ND4R Jo MoR4Mo 7UDi N3GoV47I. Č3PR4V L4HKo N3N4DoM4 DoBiš N4VDiH v iZBRUHU U57V4R-J4LN057I, Ni NUJNo, D4 73 KR347iVN057 UD4Ri Ko757R3L4 Z J45N3G4 - U57V4RJ4LN057 J3 MoGoČ3 7UDi oHR4N17I iN C3Lo oKR3Pr17I.

Katervnisot je uvtsajrajne nvioh pevoazv, ki pa se lhkao zodjigo le, če umu ogomčao mo pžnoro ter pilrogaldivo dlovejnae. Pri tem je bsivtneo, da dboi msonžot pri ikasjnu nvioh rzutoleatv dnsea mgžonaksa pcvilooa, ki jo venzimjra eskrpmineitarjne ter snajrjrene.

Ponavljajoče pisanje z obratom

Tako, prvi dve mentalni vaji za spodbujanje desne možganske polovice sta za nami, sledi pa še ena, za katero si vzemi nekaj več časa in jo tudi večkrat ponavlja. Imenuje se Ponavljajoče pisanje z obratom.

1. Začni tako, da napišeš besedo. Ta beseda je lahko ime ali pa kateri koli drug izraz.

2. Skrbno opazuj zapisano besedo.

3. Potem napiši besedo, tako da so črke obrnjene zrcalno.

4. Zdaj jo napiši obrnjeno na glavo.

5. Ponavljaj postopek v tem vrstnem redu, dokler ne postane enostavno. Poskusi še s kako drugo besedo. Poskusi pisati še z nedominantno roko in dodatno spodbudi desno možgansko hemisfero.

ustvarjalnost

ustvarjalnost

ustvarjalnost

Dihaj skozi levo nosnico

Pred koncem pa še ena vaja. Raziskava je pokazala, da je desna možganska polovica aktivnejša in dominantnejša, ko dihamo skozi levo nosnico. Enako velja, če se obrne proces in dihamo skozi desno nosnico: leva stran možganov postane bolj aktivna. Dejstvo je, da večina ljudi diha samo z eno nosnico naenkrat in da se dominantna nosnica menja približno vsake štiri ure, kar se imenuje nosni cikel. Ta fenomen je prvi opazil nemški nosni specialist že leta 1895. Bo to dovolj, da boš bolj ustvarjal? Vredno je poskusiti!

Brezplačen ali plačljiv program za izdelavo kart?

Besedilo in slika: Jure Česnik

Za izdelavo kart ali trasiranje vas večina pozna samo program OCAD. A zakaj ne bi dali priložnosti brezplačnemu in prosto dostopnemu programu Mapper?

Kdor koli se je udeležil kakšnega taborniškega tekmovanja, je v rokah držal zemljevid DTK25, a bolj redki v taborniških vrstah so v svojih rokah imeli eno izmed več kot 300 slovenskih orientacijskih kart. Še bolj redki so tisti, ki so pri izdelavi ali reambulaciji take karte sodelovali. Zaradi želje po novi mestni orientacijski karti v Ljubljani in novem osebnem izzivu smo se v Rodu Podkovani krap Ljubljana odločili, da po mednarodnih standardih (orienteing.org/resources/mapping) izrišemo orientacijsko karto Prule.

Mapper ali OCAD?

Sam postopek izdelave karte je predolg, zato bi v tem članku dal prednost uporabi prostodostopnega programa za izris orientacijskih kart Mapper. Vsi, ki smo se kadar koli ukvarjali z izdelavo kart, reambulacijo ali samo s trasiranjem proge, poznamo plačljiv program OCAD in težave, povezane z njim. Tem težavam v izogib sem predlagal, da uporabimo brezplačen program in preverimo njegovo uporabnost ter ga primerjamo z OCAD.

Kot vsak program je tudi Mapper zahteval malo privajanja, a že po nekaj urah uporabe bi ga lahko vsak uporabnik programa OCAD zanesljivo uporabljal. Zelo podobna je recimo določitev prioritete barv, umestitev podlag, izdelava novih simbolov ali določevanje merila, standardni simboli za orientacijske karte pa so že vključeni v vseh najbolj popularnih merilih. Na osnutku karte Prule, ki smo ga izdelovali dva tedna, smo 14. decembra 2016 izvedli mobilno orientacijo, kjer smo dobili še nekaj konstruktivnih kritik glede karte, vsi tekmovalci pa so bili z novo karto izjemno zadovoljni in niso opazili nobene razlike med OCAD in Mapper karto.

Prednosti in slabosti Mapperja

Po tej izkušnji lahko trdim, da so glavne prednosti programa Mapper prost dostop do programa, možnost namestitve na vseh operacijskih sistemih (tudi na mobilnih napravah s sistemom Android), možnost odpiranja OCAD formatov brez izgube podatkov in enostavnost uporabe. Ima pa program tudi nekaj slabosti, ki se najbolj kažejo pri manj obsežni pomoči uporabnikom in pri slabi zmožnosti trasiranja prog, a njegove prednosti še vedno odtehtajo pomanjkljivosti. Zato bi vsem orientacistom, traserjem in drugim članom rodov predlagal, da program Mapper vsaj preizkusite. Stalo vas ne bo nič.

Rok je že snel program:
Program sem našel na strani
www.openorienteing.org/apps/mapper/

Črni teloh

(*Helleborus niger*)

Besedilo in fotografija: Kosobrin

Veliko let sem v Taboru predstavljal rastline za prehrano in zdravje. Spoznali smo veliko rastlin in z njimi tudi recepture. Upam, da ste jih, dragi moji taborniki, uporabili na izletih, zimskih in letnih taborjenjih. Mislim pa, da je zelo pomembno, da se spoznamo tudi s strupenimi in smrtno strupenimi rastlinami, ki rastejo pri nas. Zelo pomembno je, da jih pustimo v naravi in jih ne uničujemo. Teh rastlin raste veliko. Objavil bom slike, dopisal, kaj njihov strup povzroča, tako da boste lahko pozorni in da naši najmlajši člani, murni in MČ-ji ne bi zaradi nevednosti kakšne dali v usta. Vse, kar najdemo v naravi, ni užitno.

Lep pozdrav,
vaš Kosobrin

Raste tam, kjer je apnenčast teren, do 2000 m visoko. Zaradi okrasnih lastnosti rastline so si ga nekateri prenesli iz narave na vrtove. Je zelo strupena rastlina. Rastlina cveti v zimskem času od božiča do zgodnje pomladi.

Družina: zlatičevke

Domača imena: smrtnica, talog, talov, talovin, talovnik, talovna trava, talač, teloh, televnik, telovje, tolač, zavlačni koren, kihavka, slépice, kúrlice in kújanica.

Tuja imena: Christmas rose, black hellebore (ang.), Schneerose, Weihnachtsrose (nem.), eléboro negro, rosa de Navidad (špa.).

Pri nas še rastejo: blagodišeči teloh (*Helleborus odorus*), hostni teloh (*Helleborus dumetorum*), temnoškrlatni teloh (*Helleborus atrorubens*)

Uporabnost: Včasih so strup uporabljali za zastrupitev konic puščic. Danes ga uporabljajo za mešane pomladanske šopke in na skalnjakih. Črni teloh je ponekod tako ogrožen, da so ga zaščitili. V zdravilne namene ga uporabljajo homeopati.

O rastlini

Pravi telohov del leži kot korenika v zemlji in poganja na sprednjem koncu liste in cvete, na nasprotnem pa polagoma umira. Korenika je zunaj rjava, če jo prerežemo, bela. Listna ploskev je dlanasto razdeljena na 5-10 velikih listkov na prav kratkih pecljih. Srednji list, ki je največji, je sam. Kakor vsa rastlina so tudi listi goli in njihovi posamezni listki suličasti. Listi so debeli, usnjasti ter rastejo do naslednje pomladi. Nadzemeljsko steblo je navadno tako visoko kakor listni peclji, od 8 do 14 centimetrov, včasih lahko rastlina zraste tudi višje.

Cvetovi so za nizko rastlino zelo obširni in merijo včasih tudi do 8 centimetrov v širino. So snežno beli, ko začne odcvetati, postanejo rdečkasti. Ob dozorevanju plodu ta postane najprej zelenkast, kasneje temno rjav.

Bodimo pozorni

Strupen je za vse živali. Vsi deli črnega teloha so zdravju škodljivi, največ strupov je v koreniki. Sveža diši neprijetno. Posušena je od začetka sladka, pozneje pa trpka in pekoča.

Znaki zastrupitve s črnim telohom: po zaužitju povzroči vnetje sluznice prebavil, bruhanje, drisko, zelo hude krče, omotičnost, motnje v delovanju srca. Pri preveliki zaužitji količini lahko oboleli pade v nezavest in lahko nastopi tudi smrt. Na koži ob zunanjem stiku lahko pride do kontaktnega dermatitisa. Če gredo delci v nosno votlino, lahko izzovejo hudo kihanje.

Marmelada in rolice

Besedilo: Anja Novljan, fotografije: Matic Pandel

Rok se oblizuje: Kdaj, če ne pozimi, se je najbolj fino posladkati z domačo marmelado? Z mojimi člani smo šli sadje zanjo iskat na kmetijo.

Marmelada

Sestavine: 450 g zamrznjenega ali svežega sadja, 500 g želirnega sladkorja

Potrebščine: posoda, žlica, kozarci

Čas priprave: 30 minut

V posodo stresemo sadje, ki mu lahko na začetku dodamo nekaj vode. Postavimo ga na ogenj in občasno premešamo, tako da se enakomerno kuha. Ko se sadje zmehča, kar bo trajalo približno 15 minut, dodamo sladkor. Vse skupaj dobro premešamo in pustimo, da zavre. Marmelada mora zavreti toliko, da mehurčki segajo do roba posode, takrat pa pustimo kuhati še 4 do 5 minut oziroma dokler nam ni vseč gostota marmelade.

Marmelada je dobra že topla, lažje pa jo ohlajeno in v kozarcih tudi odnesemo domov ali nazaj v tabor. Marmelada je zelo sladka, zato ji lahko dodamo manj želirnega sladkorja, vendar bo tako nekoliko bolj tekoča. Druga možnost je, da uporabimo bolj kislno sadje.

Rolice

Sestavine: 500 g gladke moke, 1 vrečka suhega kvasa, 75 g sladkorja v prahu, 200 ml vode

Potrebščine: posoda, nož, žlica, deska, alu folija

Čas priprave: 20 minut

V posodi dobro zmešamo moko, suhi kvas in sladkor. Počasi dodajamo vodo in mešamo, da dobimo testo. Tega še nekaj časa gnetemo, nato pa ga enakomerno razdelimo na osem delov.

Za peko si najprej pripravimo orodje - enakomerno debelo in ravno palico na vrhu ovijemo z alu folijo. En del testa nato razvaljamo v kačico in ga ovijemo okoli palice na delu, kjer je alu folija. Tako bomo

pečeno rolico lažje sneli s palice. Testo nato previdno pečemo nad ognjiščem (raje v bližini žerjavice kot nad plameni) in ga redno obračamo, da ga ne zažgemo preveč. Ko je testo pečeno, rolico previdno snamemo s palice.

Tako kot marmelada je rolica dobra tudi topla in je odlična kombinacija s še toplo marmelado. Lahko pa počakamo, da se rolice ohladijo in jih napolnimo z našo marmelado ali čim drugim (čokolado ali smetano).

Igre za učenje prve pomoči

Besedilo: Jure Ausec - Bajs

Izkušnje kažejo, da je učenje prve pomoči najbolj zabavno in hkrati najbolj učinkovito, če poteka preko igre in praktičnih aktivnosti, npr. igranja scenarija nesreče.

V takem scenariju je polovica (ali recimo tretjina) udeležencev poškodovancev, ostali so reševalci. Pripravimo lahko različne scenarije, poškodovanci izžrebajo enega, ki ga zaigrajo: npr. avtomobilska nesreča, poškodba na otroškem igrišču, pri športu, nesreča v kuhinji ali kemijski učilnici in tako naprej. Pri taki igri vlog morajo simptome in pravilno ukrepanje poznati tako poškodovanci kot reševalci, zato vadijo oboji hkrati. Igra je primerna za utrjevanje starega znanja, pa tudi za usvajanje novega - če nečesa ne znamo in "zmrzujemo", nato pa nam nekdo pokaže pravilno ukrepanje, si bomo to najbolj zapomnili. Zato kar pogumno, tudi če se s člani še niste pogovarjali o prvi pomoči.

Popostrimo poznane igre

Predvsem za mlajše je zanimivo, če prvo pomoč vpletemo v druge že poznane igre. Tako jih naredimo bolj zanimive, hkrati pa utrjujemo znanje prve pomoči, saj mora biti za uspešno pomoč to avtomatizirano. Tako lahko npr. v igro Bratec, reši me oziroma Okamnele babe vpletemo prvo pomoč: ujetega morata dva prenesti do bolničarskega šotora, da spet oživi (pri tem jih lovilec seveda ne sme ujeti). Tu lahko pred igro vadite postavitve bivaka (bolničarski šotor), med postavljanjem se pogovorite o pomenu zaščite ranjenca pred vremenskimi vplivi in med igro trenirate prenos ranjenca (pred ali med igro pokažete Rautkov prijem, nošenje na hrbtu, nošenje v "stolu", prenos z nosili). Igra lahko še nekoliko otežite, če se mora recimo poškodovanec držati za ujeti del, če morata reševalca ta del poviti itn. Pri priredbah iger ni omejitev, zato bodite izvirni!

Rok za svoje murne in MČ-je pripravilja program: Nekaj odličnih idej sem našel v projektu, ki sta ga pripravila Tomaž Sinigajda - SiNi in Urša Mikeli na tečaju prve pomoči. Najdete ga na Stenčasu, v meniju Knjižnica, podmeni Varnost v naravi.

Še nekaj idej

Taborniki promoviramo učenje z delom, zato tudi prvo pomoč zavijmo v zanimivo igro, da bo učenje zabavnejše in učinkovitejše. Nekatere igre so primerne za murne in MČ-je, druge tudi za starejše.

- Hitrostno povijanje (kdo hitreje povije roko tako, da porabi cel povoj - pravilna drža povoja),
- povijanje "mumije",
- hitrostno sestavljanje nosil iz šotorke,
- pravilno lepljenje obližev, brez dotika blazinice (v določenih trgovinah dobimo za 1 EUR kar 100 obližev),
- ugotavljanje poškodbe (Nekdo si zamisli poškodbo, ostali ugibajo del telesa, vrsto poškodbe. Poškodovanec lahko odgovarja le z da in ne, na koncu pa mora tisti, ki je poškodbo uganil, povedati ali pokazati še pravilno oskrbo, da dobi točko. Lahko se igrate na sistem vislic.),
- čim hitrejša in pravilna oskrba (za nekoliko starejše, več skupin hkrati oskrbuje isto poškodbo, nato komentirajo oskrbo eden drugemu),
- oskrba poškodbe s premalo sanitetnega materiala (člani se morajo čim bolj znati, da uporabijo vsakdanje predmete, da oskrbijo poškodbo),
- oskrba z zavezanimi očmi.

Besedilo in slike: Primož Kolman

Plejade ali Gostosevci

Plejade so odprta (razsuta) zvezdna kopica, ki jo najdemo v ozvezdju Bika. Ker gre za eno od nam najbližjih razsutih kopic, je poznana in opisana že v virih najstarejših nam znanih civilizacij. V Bibliji je na primer omenjena kar trikrat (Job 9:9 in 38:31 ter Amos 5:8). Kopica je od nas oddaljena okoli 380 svetlobnih let in jo sestavljajo same mlade zvezde. Njihovo starost ocenjujejo na le okoli 20 milijonov let. To pomeni, da jih v času, ko so na Zemlji vladali dinosavri, sploh še ni bilo. Za primerjavo: naše Sonce s planeti je staro okoli 5 milijard let. Plejade so na nebu zgoščene na prostor, navidezno le malo večji od ene kvadratne stopinje, kar pomeni, da bi lahko na to območje stisnili le štiri polne Lune. Slovenci pravimo Plejadam Gostosevci.

Plejade oziroma Gostosevce sestavlja okoli 500 zvezd. S prostimi očmi lahko vidimo 6 do 8 zvezd (ostrooki celo 10 do 20), ki so jih že stari Grki povezali s svojo mitologijo. Plejade tako predstavljajo sedem sester, ki so nosile ambrozijo in nektar na Olimp. So spremljevalke Artemide, Apolonove dvojčice, ki se je zaljubila v divjega lovca Oriona. Po grški mitologiji so Plejade hčere titana Atlasa in morske nimfe Plejone. Oba najdemo na nebu v družbi Plejad, ki skupaj spominjajo na mali voziček potujoč preko zimskega neba. Čeprav imajo takšno obliko, pa jih nikakor ne smemo zamenjevati z Malim vozom - delom ozvezdja Malega medveda, s pomočjo katerega poiščemo Severnico. Plejade z Malim vozom namreč nimajo nobene zveze!

Plejade nosijo kataloško oznako M45 in jih najdemo, če povlečemo linijo v smeri, ki jo kaže Orionov pas, in sicer v nasprotni smeri od Sirija. Ozvezdje Orion in zvezdo Sirij najdemo v večernih urah pozimi na jugu. Plejade pa se nahajajo visoko na nebu.

Najlepše so vidne s pomočjo daljnogleda. Z močnejšim teleskopom bomo opazili, da so zvezde ovite v meglico, kar je vidno tudi na fotografijah, posnetih z daljšo osvetlitvijo. Meglica, ki jo opazimo, ni meglica, iz katere so zvezde nastale, pač pa je to meglica, ki so jo zvezde srečale na svoji poti in prav zdaj potujejo skozi njo - podobno, kot bi zapeljale skozi meglo.

Kako na nebu poiščemo Plejade

Odprta (razsuta) zvezdna kopica Plejade ali Gostosevci

Poimenovanje najsvetlejših zvezd v kopici je povezano z grško mitologijo, po kateri zvezde predstavljajo starša Atlasa in Plejono ter njenih sedem hčera z imeni: Maja, Elektra, Tajgeta, Alkijona, Keleno, Steropa in Meropa

Biti vzor medvedkom in čebelicam

Besedilo: Katarina Miklavec

Vodnik svojim medvedkom in čebelicam predstavi taborniško življenje, znanje preživetja v naravi, kako sodelovati v skupini. Hkrati pa je vodnik tudi prvi stik, ki ga imajo mladi nadobudneži s taborništvom, kar ga postavi pred izziv, da svojim članom predstavlja posebjeno taborništvo.

Foto: Matic Pandel

V starejših zapisih v reviji Tabor so se vrstili nasveti, kako naj bi se vodnik pripravljval na tedenska srečanja, katere lastnosti oblikujejo dobrega vodnika, kako naj se sooča s težavnimi otroki, katere veščine naj bi obvladal ter katera vodila naj bi upošteval pri svojem delu z medvedki in čebelicami:

- Vodniki so hrbtenica taborniške organizacije (1981, številka 6-7);
- Naš vodnik - psiholog v malem (Rudolf Wölle, 1964, številka 6-7);
- Hočem biti vodnik MČ: to je pa lepa novica (Jožica Kenk, 1964, številka 6-7);
- Kaj pa tvoji medvedki, mladi vodnik? (Elza Dobovšek, 1962, številka 7).

V starejših izdajah Tabora je vodnik medvedkov in čebelic definiran kot nekdo, ki se odloči, da bo svoj vod oziroma svoje varovance razveseljeval, jim zaupal in jih seznanjal z novostmi. S svojimi dejanji in značajem otrokom postane lik vzornega vodnika in svojim medvedkom in čebelicam vzbudi željo, da bi bili tudi oni taki, kot je on.

Kakršen vodnik, takšni otroci

Najboljša lastnost vodnika je **veselje**. Veselje do dela, do tabornikov, do otrok, do narave in do novosti. Izjemno pomembno pa je veselje do otrok!

"Tega se moraš zavedati, ker je važno. Marsikdaj bo uspeh tvojega dela odvisen ravno od tvojega veselja do otrok. To mora postati tvoja lastnost in ne le nekaj, kar traja dve uri med sestankom." Pa tudi veselje do znanja je važno. "Kot leni neznanček nimaš pri medvedkih in čebelicah kaj početi. Če že prej nečesa nisi znal, se pa sproti uči in posreduj svojim radovednežem. Na vse jim odgovori, kar te vprašajo. To jim dolguješ. Če ne veš danes, jim obljubi odgovor do naslednjega sestanka in obljubo izpolni, drugače te bodo obsodili, da lažeš." (Kenk, str. 90)

Vodnik mora med člani svojega voda **biti priljubljen**. "Če bo vodnik priljubljen, se medvedki ne bodo ščipali med razlaganjem simbolike taborniškega znaka, mu ne bodo nagajali na izletu, nikamor uhajali, tudi se mu ne bodo lagali, se iz njega norčevali, ampak ga bodo ubogali, poslušali, se učili in mu celo pomagali." (prav tam) Da bi dosegel

to priljubljenost, "spomni se, kaj vse si želel početi, znati in vedeti takrat, ko si bil tako majhen, kot so zdaj tvoji medvedki. Uresniči jim te želje." (prav tam)

Vodnik bi moral svoje medvedke in čebelice **imeti rad in jih poskušati razumeti**. "Razumi, da so si le na oko podobni, a v resnici med seboj zelo različni, zato z njimi ne ravnaj kot s serijsko izdelanimi lesenimi vojaki, spoznaj vsakega posebej." (prav tam)

Na tedenska srečanja mora vodniki vedno **biti pripravljen**. "Naj te ne doleti smola, da bi na sestanek prišel s prazno glavo. Otroci bi tvojo negotovost hitro opazili." (Dobovšek, str. 90) Otrok ne prenese enoličnosti in ponavljanja, zato moraš "v življenju voda prinašati neprestane spremembe. Zdaj resni delovni sestanek, zdaj veseli zabavni sestanek s petjem, zgodbami in šalami, zdaj sprehod v gozd, sprehod z opazovalnimi nalogami skozi mesto, krajši ali daljši izlet, delovno akcijo, trening, tekmovanje, obisk filma in razgovor o njem in še in še. **Biti moraš domiseln, ustvarjalen, neprestano moraš iskati nove poti**." (Dobovšek, str. 91)

"Vodnik mora **imeti zaupanje v svoje člane**, poznati mora njihove sposobnosti, da jim bo mogel nalagati dolžnosti, ki jim bodo v veselje. Vedeti pa mora še več. Poznati mora njihove želje, radosti, žalost in skrbi." (prav tam) Podobno je Wölle zapisal, da vodnik skozi izkušnjo vodništva postane dober opazovalec odnosov znotraj voda, nauči se individualnega pristopa do članov, hkrati pa pridobi spretnost hitrega reagiranja na težave.

Lik vodnika je funkcija, ki celostno vpliva tako na vodnika kot na njegove varovance. Je šola za življenje, ki zahteva resnost, a hkrati navdušenost, tovarštvo in obenem vodništvo. Izmed predlaganih aktivnosti iz starejših objav revije si izberite tiste, ki bodo vaše male tabornike najbolj razveselile in so zanje najprimernejše.

KDO BO PRVI?

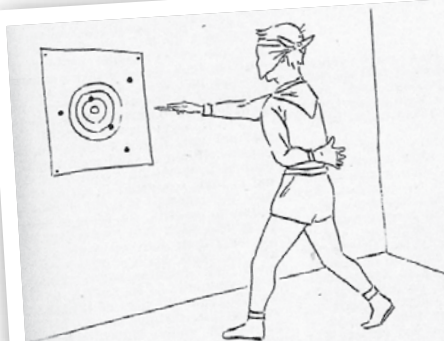
POIŠČITE 5 .
VANJE S STRANI
ZVRTAJTE LUKNJICO: .
SKOZNJO NAPELJITE
IN NAPRAVITE . VSE VRVI-
GE NAJ BODO ENAKO DOLGE.
 POSTAVITE V
RAVNO VRSTO,
VZEMITE V ROKO IN SE
TUDI POSTAVITE V RAVNO VRSTO.
NA ZNAK VSEH 5 IGRALCEV
ZAČNE ZVIJATI OKOLI
. TISTI, KI PRVI PRIPELJE
DO SEBE, NA **GTLJ**,
JE ZMAGOVALEC.

Vir: Revija Tabor 1981

Aktivnosti iz Taborovega arhiva

V Taboru iz leta 1964 smo v številki 6-7 odkrili naslednje aktivnosti, ki so primerne za najmlajše v zimskem času:

- postavljanje igluja,
- kratki izleti z opazovanjem gozda pozimi,
- opazovanje sledov živali,
- sankanje,
- izdelava snežnih figur, ki predstavljajo razne živali,
- opazovanje sneženja,
- ugotavljanje smeri vetra po snežinkah,
- vrste snega.

Vir: Revija Tabor 1964

s svinčnikom v tarčo

Vodnik obesi na steno desko in na njo pritrdi tarčo ali list papirja, na katerem so, kot na tarči, zarisani oštevilčeni krogi. Tarča mora biti pritrjena v višini ramen igralcev.

Igralec stoji 5 m daleč od table. Vodnik mu zaveže oči, mu da v iztegnjeno desno roko svinčnik, levo roko pa mora imeti igralec na hrbtu. Na znak gre igralec z iztegnjeno roko proti tarči in ko zadene s svinčnikom v tarčo, naredi piko. Potem mu sledijo drugi igralci. Vsak si seveda zapomni, katero piko je zarisal. Po končani igri vodnik ugotovi, kdo je zmagovalec. Seveda tisti, ki je pogodil tarčo najbližje središču ali pa celo v središču tarče.

Vse najboljše, medvedki in čebelice!

100. obletnica skavtskega programa za najmlajše

Besedilo: Nina Medved

Rdeče in rumene rutice, veselo žužnjanje, vodniki, ki ne vedo, katerega šotora bi se prej lotili, svojega ali tistega svojih članov, preverjajo nogavice in majice, ali so bile menjane v preteklih dneh, in najpomembneje - se že pripravljajo na naslednjo igro ter odhod v naravo. Prizor vam je gotovo znan in verjetno se od rodu do rodu ne razlikuje kaj dosti. Naši najmlajši člani prinašajo posebno veselje v delovanje taborniških rodov in zato je primerno, da se ob zaključku 100. obletnice osnovanja prvega programa zanje posvetimo ravno njim, našim najmlajšim.

Skavtski juniorji

Ko je leta 1907 lord Baden-Powell organiziral prvi poskusni tabor na otroku Brownsea, so bili skavtski vodi še mešani glede na socialno ozadje, iz katerega so fantje prihajali in po starosti. Vloga vodnika je pripadla najstarejšemu med njimi, ki je bil v celoti odgovoren za dogajanje v vodu, pri delu in v prostem času. Skupaj je bilo v taboru okoli 20 fantov.

Leto kasneje, tudi na podlagi izkušenj s tabora, je sledil izid knjige **Scouting for Boys**. Ta še zmeraj ni predvidevala vključevanja najmlajših otrok, na kar so kmalu opozorili taborniški vodje. Januarja 1910 je nek vodnik opisal aktivnosti, ki jih je pripravil za mlajše fante. Ti so si prav tako želeli postati skavti. Na podlagi te potrebe je Baden-Powell decembra 1913 oznanil poskusni program za mlajše fante, **skavtske juniorje**, junija naslednje leto pa je že bil pripravljen tudi prvi uradni program za mlade volčiče oziroma Wolf Cubs po angleško, kakor jih je poimenoval. Le leto po uvedbi programa je bilo takšnih "juniorskih skavtov" v Angliji že 10.000!

Po prvotnem uspehu se je nato pokazala potreba po odločitvi: naj postanejo juniorji del uradnega skavtskega programa? Junija 1916 je bila organizirana **konferenca vodnikov** najmlajših skavtov in oktobra so ti uradno postali samostojna starostna kategorija Boy Scout Association, angleške nacionalne skavtske organizacije. Njihova načelnica je postala Vera Barclay, medicinska sestra in ena prvih skavtskih vodnic za najmlajše. Baden-Powellu je tudi pomagala pripraviti slavni priročnik **Wolf Cub Handbook**, ki je odslej veljal za poglavitni programski priročnik zanje! Ta v veliki meri sloni na Knjigi o džungli, pripovedi Rudyarda Kiplinga. Mnoge prisposode, ki so uporabljene v knjigi za ponazoritev, so vzete iz omenjenega romana in v igrah nastopajo liki, kot sta denimo Mavgli in Šir Kan.

16. decembra 1916 (kako posrečen datum za obletnico) je bila nato organizirana predstavitev tega priročnika ter istoimenske revije, namenjene najmlajšim, pri kateri so sodelovali eminentni gostje, Baden-Powell je imel nagovor in otroci so pripravili predstavitev. Zato štejemo ta dan za uradni začetek programa za mlajše skavte.

Pa čebelice in murni?

A skavtski juniorji so še zmeraj vključevali le mlajše fante. Leta 1967 so najprej spremenili ime skupine, iz volčjih mladičev (Wolf Cubs) so postali zgolj "mladiči" (Cubs Scouts), s tem pa se je program

Foto: Matic Pandel

tudi nekoliko oddaljil od prvotne simbolne podlage, Knjige o džungli.

Sredi sedemdesetih let je WOSM spremenila statut na način, da je ta definiral skavtstvo kot gibanje za mlade brez kakršnegakoli ločevanja, kar je pomenilo, da so bile odslej dobrodošle tudi **deklice**. Skavtski juniorji so do takrat delovali že polnih 60 let. Če vzamemo za primer angleško skavtsko organizacijo: ta je šele leta 1976 začela sprejemati v svoje vrste dekleta, stara med 16 in 20 let, "čebelice" pa so se njihovem programu pridružile šele leta 1991.

To pa seveda ne pomeni, da deklice niso bile deležne skavtskega programa pred tem. Že leta 1910 je Baden-Powell s svojo sestro Agnes ustanovil dekliško skavtsko organizacijo. Ta je na začetku sprejemala deklice med 11. in 16. letom starosti, leta 1914 pa je bila ustanovljena še sekcija za mlajše deklice, ki jih mi imenujemo čebelice. Najprej se je ta starostna skupina imenovala po rožnih popkih, nato pa se je preimenovala v skupino Brownies, saj so se dekleta menda pritoževala nad poimenovanjem.

In **murenčki**? Čeprav ti neposredno seveda ne spadajo v skupino MČ-jev, katerih obletnico praznujemo, je prav, da se za trenutek ustavimo tudi pri mlajših, saj so definicije starostnih skupin po vsem svetu različne in se ne ujemajo zmeraj v tem, ob kateri starosti otrok že postane MČ oziroma "mladič". Skratka, pričetke programa za predšolske otroke so zasnovali v kanadski nacionalni skavtski organizaciji v šestdesetih letih. V istem obdobju so podoben program zasnovali tudi v Severni Irski. Poimenovali so jih bobri, od tam pa se je ideja o vključevanju najmlajših otrok razširila po vsem svetu. Zato pa so bili uradno prepoznani v številnih skavtskih organizacijah kot samostojna starostna kategorija šele v osemdesetih letih prejšnjega stoletja.

Mlajši taborniki po svetu

Vse skavtske organizacije torej ne ponujajo identičnega programa in ne delijo starostnih skupin na enak način. Leta 1990 je na Svetovni skavtski konferenci v Parizu izšla prva verzija **Svetovnega skavtskega programa za mlade** (World Scout Youth Programme), ki je temeljil na ideji, da program ne bi smel biti definiran za vse večne čase in da bi se moral prilagajati potrebam različnih generacij in različnih dežel. Zadnja verzija omenjenega dokumenta, ki je bil pripravljen na podlagi sklepa 40. Svetovne skavtske konference v Ljubljani, je izšla lani v začetku leta.

Nacionalnim skavtskim organizacijam ta dokument omogoča določeno mero svobode pri definiranju **starostnih skupin**. Pravi, da naj jim bo skupno predvsem to, da odgovarjajo na različne potrebe otrok glede na obdobja razvoja. Posamezna kategorija naj tudi ne združuje otrok zelo različnih starosti in naj nima razpona, večjega od 3-4 let razlike. In kako se imenujejo najmlajši taborniki v različnih državah? Zbrali smo nekaj primerov za ponazoritev pestrosti poimenovanj.

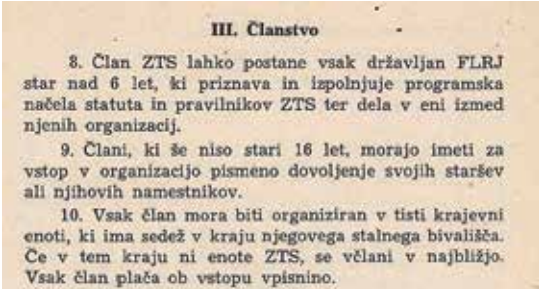
slovenski taborniki	murni	do 6 let	medvedki in čebelice	7–10 let
slovenski katoliški skavti	bobri, bobrovke	6–7 let	volčiči in volkuljice	8–10 let
hrvaški skavti	/	/	poletarci (ptički, ki še ne znajo leteti), pčelice (čebelice)	6–11 let
črnogorski skavti, srbski skavti	/	/	poletarci, pčelice	7–11 let
francoski skavti (različne organizacije)	različna poimenovanja	v povprečju do 7 let	louveteaux (volčji mladiči)	8–11, tudi do 12 let
češki skavti	benjaminci	5–6 let	vlčata (mladiči) ali svetlušky (kresnice)	7–10 let
italijanski skavti (različne organizacije)	/	/	lupetti (volkci), coccinelle (pikapolonice)	8–12 let

Foto: Pija Šarko

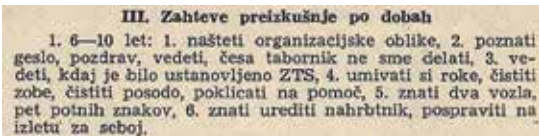
Od rdeče do rumene rutice

Tudi slovenski taborniki v začetku nismo predvideli vključevanja predšolskih otrok, zato pa smo prav gotovo pozdravljali vključevanje deklet vseh starosti že od samega začetka. V prvi številki revije Tabor iz leta 1951 najdemo zapisano tole:

Vir Revija Tabor 1951

Prva preizkušnja za "medvedke in čebelice" je zajemala:

Vir Revija Tabor 1951

Zakaj narekovaji, ko omenjamo MČ-je? Ob ustanovitvi ZTS leta 1951 imena starostnih skupin še niso bila

Vir Revija Tabor 1953

znana. Ker revija Tabor leta 1952 ni izhajala, beremo v letniku 1953 že o medvedkih in čebelicah ter v njej najdemo tudi prvi začasni pravilnik za delo z MČ-ji.

Prve večine za MČ-je so izšle v 500 izvodih leta 1961 in so bile prevedene iz srbohrvaščine, leta 1968 pa je sledil še komplet **Priročnik za delo z medvedki in čebelicami**, ki so ga sestavili Jernejka Belingar, France Berčič, Janez Cerar, Elza Dobovšek, Pavle Lešnjak, Šarka Temlin in Tončka Vodnik. Sledila je še vrsta drugih, za katerimi se spleta pobrskati v rodovi knjižnici!

Leta 1974 so nato prišli na vrsto še najmlajši otroci, **murni**. Tega leta jih je bilo med nami že kar 500. Najprej so delovali pod komisijo za MČ-je, leta 1976 pa so celo dobili svojo lastno programsko komisijo. Kmalu je sledil tudi priročnik, ki je leta 1978 izšel pod naslovom Delo z murni.

Tako se je torej pričelo naše delo z najmlajšimi taborniki. Za konec vas vabim k branju odlomka iz našega arhiva in da izkoristite priložnost ter to obletnico zaključite z vašimi najmlajšimi člani v prijetnem vzdušju. Navsezadnje praznujejo visok jubilej!

"Medvedek? Pa menda ne misliš s tem majhnega, rjavega kosmatinca, ki se je z medvedko skril pred zimo in čaka vsako leto pomladnih sapic in ščemečega sonca, da bi se nato ves razigran vzpenjal po drevju, škropil po mlakah in razburjal mirne prebivalce gozdov?' 'Ne, ne! Medvedki so najmlajši člani taborniške organizacije. To so učenci, stari od sedmega do enajstega leta, polni želja in radovednosti po spoznanju skrivnosti iz taborniškega življenja v naravi ... Če jih želiš spoznati, pojdi na bežigrasjsko osnovno šolo v Ljubljani in videl boš, kako si ti mladi ljudje, katerih starejši bratje in sestre so tudi taborniki in tabornice, želijo iger, spretnosti in razvedrila.'" (Eno uro med medvedki, Revija Tabor, letnik 1954).

Miha vabi: Angleški skauti so ob tej priložnosti pripravili veliko, celoletno praznovanje, ki se je decembra izteklo. Spleta se vam preveriti spletno stran projekta www.cubs100.org, saj boste tam našli veliko odličnih programskih idej in navdihov za delovanje, tudi na področju promocije taborništvu in komunikacije z različnimi deležniki!

Skupaj z vodom osebnostno raste tudi vodnik

Besedilo: Tea Derguti

Katja Trampuš je načelnica MČ družine v Rodu Svobodnega Kamnitnika iz Škofje Loke. Povprašali smo jo predvsem o njenem taborniškem delu z MČ-ji. Zaradi svoje nizke rasti se heca, da rada dela z njimi, ker še niso večji od nje. Ampak kljub temu je ni moč spregledati, v knjižico vtisov pa vedno dobi napisano: Strup je v majhnih stekleničkah. 20-letnica ima za sabo že dolgo taborniško pot in precej izkušenj.

Povej nam kaj o svoji taborniški preteklosti.

Tabornica sem že od 5. leta, torej od murnov, taborništvo imam v genih, čeprav gen za to še ni znanstveno dokazan (oče je tabornik). Pri 15. letih sem prevzela vod murnov, leto kasneje sem začasno in ne povsem po svoji želji postala ena od propagandistk. To mi ni ustrezalo, se pa veliko bolje počutim kot načelnica MČ-jev, sedaj že 3. leto. Letos sem se udeležila Topo tečaja, ker moji MČ-ji počasi postajajo GG-ji in potrebujem še malo več znanja. Skrbi in veseli me, da mi počasi rastejo čez glavo in to dobesedno.

Pa poleg taborništva?

Sedaj sem v 2. letniku medicine. Zanima me kar precej stvari in zato sem se letos na faksu vključila v nekaj projektov, pri katerih: se v odsevu zavzemamo za destigmatizacijo duševnih motenj, pri Za življenje! dodatno izobražujemo o prvi pomoči ter pri Pulmo ozaveščamo o pljučnih boleznih in posledicah kajenja. Ena od mojih želja je, da se nekoč udeležim humanitarne odprave.

Opiši, kakšna je vaša MČ družina v Škofji Loki.

V Škofji Loki imamo v MČ družini letos 10 vodov MČ-jev in 2 voda murnov, kar je približno 100 otrok. Za tako število imamo vodnikov za MČ-je dovolj, za murne pa nam jih primanjkuje. Letos smo morali predčasno zaključiti z vpisom, saj bi bili drugače vodi prepolni. Prihodnje leto računamo na več novih vodnikov in vodov ter razmišljamo o delitvi MČ družine na dva dela za lažjo izvedbo akcij.

Iz kakšnega testa je MČ vodnik?

Receptov za dobrega MČ vodnika je več, meni se najpomembnejši sestavini zdita pripravljenost na akcijo in energičnost. Če je vodnik tak, mora dodati le še kanček znanja in veliko iger in bo vsak član zadovoljen.

Poslušujete se enoletnega pripravništva, imate pomočnike vodnikov.

Pripravništvo smo uvedli pred nekaj leti in izkazalo se je za dobro prakso. Gre za princip learning by doing, pri katerem pomočnik postopoma sprejema odgovornost: sprva le pomaga vodniku, nato pripravi in vodi kak sestanek ter na koncu leta pomaga tudi na taborjenju. V prvem letu lahko tako vsak (takrat še bodoči) PP ugotovi, če sploh želi postati vodnik, brez da bi imel preveliko odgovornost in šele nato gre na vodniški tečaj. Olajša tudi delo načelnika, ki tako ve, kateri vodnik je primeren za določeno starost.

“

V prvem letu lahko tako vsak (takrat še bodoči) PP ugotovi, če sploh želi postati vodnik, brez da bi imel preveliko odgovornost.

S kakšnimi izzivi se srečuješ kot načelnica MČ družine?

Največkrat so to problemi, ki se pojavljajo, ko vodniki organizirajo mesečne akcije: od neodzivnosti ali (pre)poznega začetka načrtovanja akcije pa vse do težav z vremenom. Seveda večino časa problemi niso nerešljivi in jih skupaj s starešino MČ Lučko hitro rešiva.

Kaj bi vprašala nekoga, ki je v istih čevljih, kot si ti, torej načelnik MČ?

Katera je po tvojem najboljša enodnevna akcija, ki ste jo organizirali v vašem rodu?

Katera je bila pa vaša?

Ob lanskem dnevu tabornikov smo priredili malce drugačen mnogoboj. Otroci so po vodih skupaj s svojimi

starši odšli na lov na lisico po dveh različnih progah glede na starost. Murni in najmlajši MČ-ji so na svoji progi delali nosila, se igrali in učili ognje. Starejši so po poti staršem 'ukazovali', kako narediti bivak, jih naučili vozlov in skupaj z njimi postavili ogenj.

Imate tudi nekaj murnov - kakšne so tvoje izkušnje pri delu z njimi v primerjavi z MČ-ji?

Največja razlika je seveda v tem, da še niso navajeni na sedenje pri miru in na odsotnost staršev tudi popoldne. Delo z murni je zato precej drugačno kot z MČ-ji, tu je še bolj pomembna igra in navajanje na varnost.

Kako komentiraš ZTS smernice pri delu z MČ-ji?

Določene smernice so dobro razdelane, saj je za njimi že več kot 60 let prakse. Zdi se mi, da je po novem programu za mlade novim vodnikom malce težko, zato morda potrebuje malce sprememb. Mislim, da je zastavljen tako, da mora vodnik vložiti veliko svoje kreativnosti, ki pa je tudi najboljšim vodnikom včasih primanjkuje.

Bi delila z nami kakšno vragolijo, ki ti jo je ušpičil tvoj vod?

V petih letih jih je bilo kar precej, ha ha. Trenutno se najbolj spomnim, ko so se iz lova na lisico namesto na cilj, kjer smo imeli piknik, vrnili na štart pred taborniški dom in tam igrali hokej. V njihovo obrambo: na začetku jim je bilo naročeno, naj se vrnejo, če dolgo ne najdejo znakov, IN povedano, da so na delu poti znaki na tleh. Seveda so slišali le prvi del, drugega so z veseljem pozabili.

Od murnov do PP-jev z istim vodnikom? Kakšna je praksa pri vas?

Pri nas je praksa točno taka: en vod, isti vodnik, vse od začetka do PP-jev. Večina jih začne z MČ-ji. Ta princip se mi ne zdi nič boljši od drugega, oba funkcionirata. Res je, da je morda kateri vodnik bolj primeren za starejše in drugi za mlajše, vendar na 'naš' način skupaj z vodom osebnostno raste tudi vodnik in postane še bolj prilagodljiv.

Zakaj rada delaš z MČ-ji?

Pri MČ-jih je super to, da lahko vsako stvar spremeniš v igro in jih res veliko naučiš.

Že les in vžigalice so dovolj, da se jim svetijo oči. Vedno ti znajo povedati kakšno "čisto resnico", na primer, da so prav zares alergični na kratke majice ali te spravljaajo v smeh s starimi vici.

Besedilo: Živa Novljan

Javna razprava o konceptu upravljanja Gozdne šole

35. skupščina je IO ZTS do konca leta 2016 naložila izdelavo strategije delovanja Taborniškega centra Bohinj (TC Bohinj) s petletnim poslovnim načrtom.

V skladu s tem so bili narejeni sledeči koraki: zaposlitev višjega strokovnega sodelavca za finance, nabavo in investicije, priprava poslovnega načrta za Taborniški center Bohinj (analiza stanja, posvetovanja, priprava poslovnega načrta ...), obravnava koncepta na posvetu IO in strokovne službe ZTS, srečanje z vodjo taborniškega centra Kapraluv mlyn, ki deluje v sklopu SCENES, strokovni obisk delujočega taborniškega centra Kapraluv mlyn na Češkem in predstavitev zadnje verzije poslovnega načrta na 32. seji IO ZTS.

Novi sodelavec Rok Manfreda, višji strokovni sodelavec za finance, nabavo in investicije, je pripravil poslovni načrt, ki z nadgradnjo obstoječega načina upravljanja Taborniškega centra Bohinj najmanj posega v trenutno stanje in je v letu 2017 najrealnejši za izvedbo. Načelniki in starešine so že prejeli analizo scenarijev, med katerimi smo se odločali pri izbiri smeri, v kateri naj upravljamo TC Bohinj, in pojasnilo izbora posameznega scenarija, ter Poslovni načrt. **Za vpogled kontaktirajte načelnika ali starešino svojega rodu.**

Ker gre za pomembno spremembo pri načinu upravljanja največjega premoženja ZTS, želimo v organizaciji sprožiti najširšo debato in pridobiti povratne informacije taborniške javnosti, zato odpiramo **javno razpravo**, ki traja **do 31. januarja 2017**. Prosimo, da pošljete vse pobude in komentarje na e-naslov: rok.manfreda@taborniki.si.

V sklopu javne razprave razpisujemo tudi **posvet**, in sicer **v četrtek, 19. januarja, ob 17.30**. Prosimo, da se zaradi logističnih priprav **prijavite** najkasneje **do ponedeljka, 16. januarja, do 12.00**. Povezava do prijavnice je objavljena med novicami na Stenčasu. Verjamemo, da bomo z vašo pomočjo Taborniški center Bohinj še uspešneje nadgradili v ponos slovenskega taborništva!

Posvet KVIDO

Letošnji posvet izobraževalcev je potekal v Novem mestu od 9. do 11. decembra, udeležilo pa se ga je 33 izobraževalcev. Kot je v navadi vsako leto, smo tudi letos pregledali pretekla izobraževanja ter predstavili nekaj dobrih praks z različnih izobraževanj. V soboto smo pregledali in potrdili dva formalna dokumenta, ki nam bosta služila kot izhodišče za naše delo v bodoče. Pregledali smo tudi naša izobraževanja in jih umestili v shemo ter se seznanili s pomenom projekta TAPOS za naša izobraževanja. V nedeljo je sledilo načrtovanje dela v prihodnjem letu.

V imenu KVIDO bi se radi še enkrat zahvalili vsem izobraževalcem, ki so si pripravljani vzeti svoj čas za izobraževanja in vanje vlagajo ogromno truda in energije. Predvsem pa zato, ker so pripravljani stopiti skupaj in skupaj ustvarjati. Hvala vsem!

Miha obuešča: V kolikor tega še niste storili, vas pozivamo, da čim prej plačate članarino za leto 2017. Vse podatke za plačilo najdete na Stenčasu!

**Vabljeni k pošiljanju
Pisem bralcev. Dolžina takšnega
pisma je lahko največ
3000 znakov s presledki.**

Korejska delegacija na obisku v Sloveniji

Besedilo: Eva Bolha, fotografiji: Theresa Roh, John Kim

V decembru smo imeli pri ZTS priložnost gostiti manjšo neformalno delegacijo južnokorejskih tabornikov. Svojo službeno pot v Italiji so namreč izkoristili še za obisk sosednjih držav in spoznavanje nacionalnih taborniških organizacij. Obisk je imel še dodaten namen, saj je Južna Koreja ena od dveh kandidatki za gostiteljico svetovnega skavtskega jamboreeja leta 2023. Druga kandidatka je nam nekoliko bližja Poljska. Končno odločitev bo podala Svetovna skavska konferenca prihodnje leto v Azerbajdžanu, zato skušata obe državi izkoristiti vsako priložnost za promocijo svoje kandidature.

V polomljeni angleščini so Theresa, John in Roki skušali izvedeti, katero kandidatko bomo podprli na volitvah ter kakšne so naše želje in predlogi za bodočega organizatorja. Ob tem sem jim lahko predstavila naše izkušnje in težave ob zadnji odpravi na Japonsko ter jim postavila nekaj vprašanj glede največjih problematik, ki se pojavljajo na vseh večjih taborih. Ena takšnih, ki sem

Nejc uabi: Kdo naj bo naslednji gostitelj Svetovnega skavtskega jamboreeja? Južna Koreja ali Poljska? Svoje mnenje lahko poveš na FB strani Svetko tabornik ali pošlješ elektronsko sporočilo na eva.bolha@taborniki.si.

jo izkusila tudi na lastni koži, je, da prostovoljci niso vsakodnevno prihajali na svoje delovno mesto, kar je pomenilo velik izpad dela. Zanimalo me je tudi, kako bodo poskrbeli za ogromne količine smeti in sanitarne prostore. Theresa mi je zagotovila, da razmišljajo o pozitivni motivaciji prostovoljcev preko dodatnega programa, da so glede upravljanja s smetmi v tesnem sodelovanju z mestnimi oblastmi in da bodo za sanitarne prostore poskrbela profesionalna podjetja. Druženje je hitro minilo. Ob koncu smo dobili kar nekaj dodatnih informacij, ki nam bodo pomagale pri odločitvi o naslednjem gostitelju svetovnega skavtskega jamboreeja.

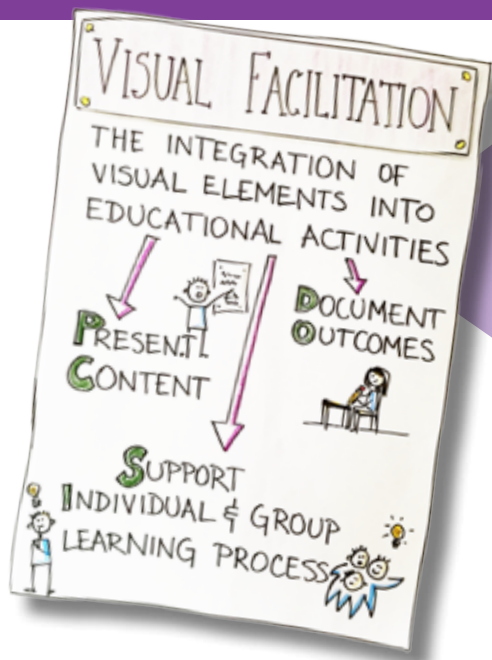
Mednarodna dejavnost ZTS v letu 2017

- Marec:** srečanje načelnikov za mednarodno dejavnost v Gilwell parku (priprave na Svetovno skavtsko konferenco)
- Maj:** Svetovni skavtski izobraževalni kongres v Kanderstegu
- Avgust:** Svetovni skavtski mladinski forum in Svetovna skavska konferenca v Azerbajdžanu
- Avgust:** Svetovni skavtski MOOT
- Oktober:** Akademija 2017 (izobraževalni kongres Evropske skavske regije)
- Oktober:** srečanje predstavnikov taborniških organizacij jugovzhodne Evrope

Pomnimo in učimo se z metodami vizualizacije

Besedilo: Mojca Galun, slike: Arhiv Make it visual

Ste od zadnjih že pridno vadili? Nič še ni zamujeno, če vas zanima področje vizualizacije, predlagam, da vzamete v roko prejšnjo številko, nato pa tukaj preberete, pri katerih metodah lahko uporabite osvojene risarske veščine.

Vizualno sporočilo

Je osnovna enota pri vizualni komunikaciji, ki poleg besedila vsebuje tudi slikovne elemente. Glavne komponente slikovnega sporočila so besede, barve, vzorci in oblike. Te lahko uporabljamo na različne načine, tako da oblikujejo in prenesajo sporočilo. Načela slikovnega sporočila so enotnost, harmonija, hierarhija, razmerje, podobnost in kontrast.

Uporaba: predstavitev informacij, povečanje količine zapomnjenih podatkov.

Slikovni zapis

Poznan tudi kot grafično poslušanje. Je slikovno pojasnjevanje pogovora, kjer grafični zapisovalec poudari povezave med določenimi količinami. Z uporabo risanja in risb dokumentiramo proces in zaključke sestanka, treninga ali konference. Na koncu dobimo barvito sliko velikega formata, ki lahko služi tudi kot izroček za udeležence.

Uporaba:

- spodbujanje aktivne participacije (poslušanja),
- povečanje količine pomnjenih podatkov,
- vzpostavitev povezav med določenimi količinami,
- spodbujanje novih idej in povezav (nepričakovane rešitve),
- prepoznavanje glavnih poudarkov,
- pomoč pri premagovanju jezikovnih in učnih ovir,
- možganska nevihta (brainstorming), kreativni sestanki,
- sodelovanja, delavnice, razumevanje kompleksnih sistemov.

Miselni vzorec

Miselni vzorci so učinkovit način za pomnjenje informacij. Uporabni so za vizualno organiziranje ter strukturiranje dejstev in idej. Pri risanju miselnih vzorcev uporabi barve, simbole in asociacije. Lahko jih narišeš v različnih oblikah, kot so drevo, riba, hobotnica ali meduza.

Uporaba: pomnjenje, možganska nevihta, reševanje problemov, sprejemanje odločitev.

Čačke

Čačka nastane, ko pozornost usmerjamo drugam, hkrati pa izpod našega pisala nastaja risba. Ta je sestavljena iz naključnih linij, pri katerih običajno pisala sploh ne dvignemo z risalne površine.

Uporaba: učenje risanja, spodbujanje kreativnosti.

Skicirni zapiski

Če si želiš bolje zapomniti predavanje, lahko njegovo vsebino zapišeš v obliki skicirnih zapiskov. Avtor knjige *The Handbook Sketchnote* Mike Rohde jih definira kot mešanico rokopisa, risb, tipografije, oblik in slikovnih elementov (kot so puščice, črte in okvirji). Od slikovnega zapisa se loči predvsem po formatu zapisa ter funkciji (slikovni zapisi nastajajo na velik format pred vsemi in imajo povezovalno vlogo, skicirne zapiske pa delamo zase).

Uporaba: lažje sledenje predavanjem, povečanje količine pomnjenih podatkov, vzpostavitev povezav med določenimi količinami.

Sedaj imaš na voljo veliko različnih metod in predlagam, da jih čim prej tudi preizkusiš. S pomočjo slikovnih zapisov ali skicirnih zapiskov lahko popestriš tudi svoje zapisnike in jih predstaviš v obliki, ki jo bo

vsak z veseljem vzel v roke. Vsekakor pa te vabim, da si ogledaš spletno stran projekta *Make it visual*, kjer najdeš opise vseh metod.

Kako lahko pridobimo več sredstev?

Besedilo: Helena Harej, fotografija: Matic Pandel

2. del

V prejšnji številki Tabora smo govorili o načinih pridobivanja sredstev, ki so aktualni v mesecu decembru. Tokrat se bomo posvetili še nekaterim drugim načinom, ki krepijo taborniške rodove in omogočajo njihovo delovanje in razvoj.

Skrb za finančne vire je ena od pglavitnih nalog vsake organizacije, tudi taborniškega rodu. Biti mora skrbno načrtovana, saj zagotavlja in omogoča redno delo ter dolgoročen obstoj organizacije. Ukvarjanje s pridobivanjem finančnih sredstev zahteva veliko truda, znanja, iznajdljivosti, predvsem pa tu štejejo izkušnje in večletno delo ekipe ljudi, ki se s pridobivanjem finančnih virov v organizaciji ukvarjajo. Le dobro načrtovan proces in vestno delo pripeljeta do dobrih rezultatov in polnih denarnic.

Viri financiranja

Virov financiranja obstaja kar precej in dobro je poznati več različnih. Neuko in nespametno se je zanašati na en sam vir. Odgovorne osebe in finančniki organizacij morajo skrbeti za dolgoročno finančno stabilnost organizacije, ki jo je najlažje doseči, če upoštevamo pravilo tretjin. Pravilo tretjin govori o tem, da je potrebno proračun polniti iz treh naslovov, iz vsakega v približno enakem delu. To je koristno zaradi finančne stabilnosti organizacije in v primeru, da se eden od stebrov financiranja poruši, na kar največkrat sami nimamo vpliva.

Zavedati se moramo, da več sredstev ko organizacija potrebuje, več časa bo potrebnega za njihovo zbiranje. Tudi zato, ker se nekateri viri (občina, država) želijo prepričati o organizaciji in ji v prvem pristopu brez predhodnega poznavanja dela organizacije ali vidnih referenc ne bodo zaupali večje količine sredstev. Nujno se moramo zavedati tudi, da gre pri zbiranju sredstev za **menjavo**, zato je pomembno vedeti, kaj lahko vaša organizacija z namenom, za katerega zbirate sredstva, ponudi potencialnemu vlagatelju v projekt: članu pri članarini, občini ali državi pri prijavi na razpise, drugim vlagateljem, sponzorjem, donatorjem.

Več sredstev ko organizacija potrebuje, več časa bo potrebnega za njihovo zbiranje.

Notranji viri financiranja

Članarina naj bo določena tako, da jo je pripravljen in jo lahko plača vsak član organizacije. Članarina je vložek v vaše delo in da lahko prepričaš druge, da vlagajo v tvoje delo, moraš najprej biti pripravljen vanj vložiti tudi sam.

Pravilo treh tretjin

NOTRANJI VIRI

Ena tretjina sredstev izvira iz notranjih virov organizacije (članarin, tabornin, drugih akcij),

JAVNI VIRI

Druga tretjina iz javnih virov (občinski in državni, tudi evropski razpisi, sredstva iz proračuna) in

PRIDOBITNE DEJAVNOSTI

Tretja tretjina iz pridobitne dejavnosti (sponzorstva, storitve na trgu, druge dejavnosti ...).

V začetku leta so najbolj aktualni občinski razpisi, ki so za taborniške rodove tudi najbolj primerni.

Javni viri financiranja

O načinih in procesih pridobivanja finančnih sredstev je potrebno razmišljati ves čas. V začetku leta so običajno aktualni in objavljeni občinski razpisi, ki so za taborniške rodove tudi najbolj primerni, zato je potrebno razmisliti o programih in projektih, ki jih bomo prijavljali na občinske razpise. Državni razpisi se pojavljajo skozi celo leto in jih je treba spremljati sproti.

Občine in država se zavedajo pomena organizacij, kakršna je tudi taborniška, zato vanje vlagajo finančna sredstva. Najpogosteje to počno preko javnih razpisov, na katere se taborniki lahko prijavljamo in s tem pridobivamo finančna sredstva. Ta sredstva so namenska in jih je potrebno porabiti po točno predpisanem prijavljenem programu na razpis z nameni in cilji, ki jih je razpisovalec v razpisu določil in jim moramo nujno slediti. Pridobivanje sredstev za naše projekte iz razpisov zna biti prava umetnost in vsak razpis je zgodba zase. Temeljno priporočilo, ki ga lahko navedemo, je **skladnost vašega predlaganega projekta oziroma programa z namenom in cilji razpisa**. Poiščite razpise, ki ustrezajo vašemu programu in vaši organizaciji. Ne prijavljajte se na razpise, katerih nameni in cilji ne sovpadajo z namenom in cilji vaše organizacije. **V kolikor se na razpis ne bomo niti prijavi, imamo nične možnosti, da bomo sredstva dobili.**

Razpisi na lokalni ravni so za dejavnost lokalnih mladinskih organizacij seveda najprimernejši in najlažje dostopni. Tudi razpisna dokumentacija je največkrat preprosta, kar omogoči hitro in uspešno prijavo. Občinski razpisi so običajno aktualni v začetku leta, zato jih ne pozabite spremljati in se nanje prijaviti. Zelo pomembni so roki in disciplina.

Kje so objavljeni razpisi?

Pomoč pri iskanju ustreznih razpisov vam lahko ponudijo različni servisi in baze. Med najbolj uporabnimi je spletna stran **razpisi.info**, kjer je objavljena večina domačih in mednarodnih razpisov. Seveda ne pozabite redno spremljati **spletne strani občine**, v kateri delujete, in strani ministrstev (posebej Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti). Naročite se na različne novice, ki obveščajo o novih razpisih:

- novice regionalnih stičišč nevladnih organizacij,
- novice CNVOS (Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij),
- novice MSS (Mladinskega sveta Slovenije),
- novice mreže LMIT (Ljubljanske mreže info točk),
- novice zavoda MOVIT (Zavoda za razvoj mobilnosti mladih),
- novice mreže MaMa (mreže mladinskih centrov) in drugih.

Razpise je treba spremljati prek več različnih virov, se o tem pogovarjati in to področje neprestano imeti v mislih. Treba je biti kreativen, domiseln in aktiven za pozitivne rezultate!

Povzeto po poglavju Pridobivanje finančnih sredstev. Mrak Merhar, I., Beočanin, T., Cepin, M., Čular, P. in Fartek, B. 2014. Priročnik za menedžerje v mladinskih organizacijah. Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.

ZNOT malo drugače

Besedilo: Laura Siegl, fotografija: Rok Ljubešek

Pa smo šli Bobri na ZNOT. S tremi ekipami, 2 GG in eno PP. V upanju, da otroci kaj znajo in da se bodo PP-ji zabavali in da znajo kaj več kot GG-ji.

V soboto popoldan smo se taborniki Rodu Beli bober Ljubljana odpeljali proti Trzinu. Potem so nas tam čakali standardni postopki. Recimo prijava, med katero je treba tiste, ki niso vodje ekip, poslati v telovadnico, da najdejo kar se da strateško najboljši prostor.

Kot vodnico mlajših GG-jev te seveda skrbi, če imajo vse s seboj, če so spakirali nahrbtnik za na progo, če imajo dobro obutev ... In da so seveda kaj odnesli od sestankov. Potem ugotoviš, da ni treba, da te preveč skrbi, saj so bili točni na topo testih in na startu, zdaj samo upaš, da te ne bodo klicali vsake pol ure, ker ne vejo, kje so. Seveda temu ni tako. Potem te kličejo, da nekoga bolijo noge in jih zebe, ti pa jih poskušaš pomiriti in jih spodbujaš, naj nadaljujejo. Medtem upaš, da je makaronflajš že kuhan.

Končno se tvoji člani vrnejo s proge in jim zastaviš vsa možna vprašanja, ki ti padejo na pamet: koliko točk ste našli, kako so vam šle naloge, ste znali bombe, ali vas zebe, ali ste že šli na makarone ...? Oni ta trenutek vidijo samo toplo šolo in čaj. Saj boš tako ali tako vse izvedel na naslednjem vodovem srečanju.

Potem greš v tiho sobo in upaš, da tam kdo ne smrči, da boš lahko spal vsaj nekaj ur. Do jutranjih ur je vse lepo in prav. Potem se odpraviš v telovadnico in napol zaspan zgrešiš rezultate (ki se predvajajo na

Rezultati

Med 103 ekipami, ki so sodelovale na tekmovanju, so si prva mesta prislužile naslednje:

Mlajši GG: Zelene majčke,

Rod mirne reke Mirna

Starejši GG: Cestni dirkači,

Rod mirne reke Mirna

PP: Die Unglaublichen,

Rod Stane Žagar - mlajši Kranj

RR, grče: Repica, OK Polaris

projektorju, mimo katerega si šel). Ko se prerineš čez vse speče ovire do svojih članov, jih vržeš iz spalke, saj veš, da bo trajalo še vsaj pol ure, da se vsi zbudijo.

Nato o progi povprašaš še PP ekipo. Seveda ti takoj povejo, da so izgubili čip. Malo se ti zdi smešno, malo se ti smilijo, saj veš, da bodo morali to zmagovalno potezo kriti iz svojega žepa. Ob tem zveš, da jim je bila proga všeč in da so tudi dobro spali.

Na ZNOT-u smo se sicer izgubljali na lepo postavljeni progi južno od Trzina. Rod skalnih taborov Domžale je letos pripravil nekaj novih nalog in popestril stare. Tokrat smo risali skico makete v nam nenavadnem merilu 2:1, prav tako so uvedli skico v GG kategoriji in

za vse dodali novo kontrolno točko z imenom štafeta. Kakor je že v navadi, so imeli mlajši namesto prehoda minskega polja t. i. bombe, ki so za njih lažje. Na KT presenečenja smo reševali kviz na temo zgodbe, ki je bila predhodno objavljena na spletni strani tekmovanja, pri spretnostni nalogi pa smo hodili po traku. Seveda na progi niso manjkale dobro skrite mrtve kontrolne točke, niti IQ-test in prihod pod kotom.

Pogumno in samozavestno do zaposlitve

Besedilo in fotografije: Nina Medved

Raziskovalci in raziskovalke, ki iščejo ali bojo v bližnji prihodnosti iskali zaposlitev, so se prvič v sklopu projekta TAPOS srečali v toplem, predprazničnem času in se posvetili sanjam o svoji prihodnosti.

V svojih prostorih nas je v ledenem vikendu med 16. in 18. decembrom sprejel ljubljanski Tehnološki park. V petek smo se spoznali s programom taborniškega pospeševalnika (TAPOS-a) in med seboj. Čeprav smo se povečini že prav dobro poznali, je bilo med nami nekaj takšnih udeležencev, ki so se vključili v program prek taborniških prijateljev. Recimo Janja Belinc: "Pritegnilo me je spoznavanje taborniškega načina razmišljanja, dela, bogatih izkušenj. Zelo mi je všeč spoznavanje novih ljudi, posebej tistih, ki prihajajo iz drugih okolij, tako se največ naučim. Posebej pa me je pritegnila možnost prakse, saj pridobljeno znanje vedno rada preverim v realnih situacijah in si odpiram nove poti razvoja."

Ko bom velik, bom ...

V soboto in nedeljo je na vrsto prišlo intenzivnejše delo. **Sanda Škoro**, ustanoviteljica Korakov do sreče in prva gostujoča predavateljica v programu, je udeležencem pomagala raziskati njihove notranje vire, ki jih prinašajo s seboj na delovno mesto. Nato so se udeleženci spomnili, kaj so si želeli postati, ko so bili še otroci: zdravnik, kriminalistka, bankir, voznik smetarskega tovornjaka, celo Harry Potter! To vajo je nadgradila vizualizacija, v kateri so se prepustili sanjarjenju o svojem življenju v prihodnosti. Kako si predstavljajo svoj delovni prostor? Vrsto dela, s katerim se ukvarjajo, prostor, v katerem prebivajo, ljudi, ki jih obkrožajo ... Tako so pridobili pomembne ugotovitve

o tem, kaj si v resnici želijo. Mnogi so ugotovili, da jim je za srečno življenje bolj kot opravljanje točno določene vrste dela pomembno to, kako se delo vključuje v celotno sliko in kako bo izgledalo njihovo družinsko življenje.

Kaj pravi predavateljica?

Po prvem dnevu, preživetem s taborniki, lahko rečem, da gre za izjemno angažirane ljudi, ki imajo zelo lep namen, prave vrednote in v sebi nosijo ogromno potencialov. Skozi leta so se oblikovali v ljudi, ki so sposobni doseči toliko stvari, se pa tega ne zavedajo dovolj. Vajeni so obstajati v taborniškem svetu in znotraj tega sveta se počutijo varno in udobno, potem pa imajo težave pri

prenašanju svojih kompetenc, ki bi bile uporabne za cel svet, tudi zunaj taborniškega okolja. Dobro bi bilo, da ozavestite, koliko so vredni vaši notranji viri, vaši talenti, sposobnosti, izkušnje. In kako zelo potrebni ste za ta svet!

Sanda Škoro, coach za srečo

Premagovali smo strahove

Po popoldanskem programu smo se odpravili na nočni sprehod na Rožnik in si ogledali praznično Ljubljano. Nekateri so šli na Rožnik prvič v življenju! V nedeljo je sledilo raziskovanje strahov in ovir, ki posameznikom preprečujejo, da bi dosegli, kar si želijo doseči na kariernem področju. Udeleženci so tudi prejeli nasvete za povečanje samozavesti, ki so

jih preizkusili v igri vlog. Prevzeli so vloge kandidata, šefa in ocenjevalca na razgovoru za delo, pri čemer so izpraševalci menjevali razpoloženje in osebnosti. Včasih so bili razumevajoči, drugič zelo strogi in pikolovski ...

Naslednja delavnica programa čaka RR-e in mlajše grče v drugi polovici januarja, ko se bojo imeli priložnost še nekoliko bolj poglobljeno spoznati, v tem času pa morajo opraviti tudi "domačo nalogo" in bližnje ter ne tako bližnje znance povprašati, kaj menijo o njih. Z usposabljanjem na delavnicah bodo udeleženci zaključili aprila, nakar se bodo podali na delovno prakso v podjetje ali organizacijo, ki si ga bodo izbrali. In se, upamo, približali zaposlitvi, ki si jo želijo!

Kaj pravijo udeleženci?

Od tega vikenda sem odnesla to, da se mi ni treba danes odločiti, kaj bi rada počela, ampak imam za to še čas. In da ni nujno, da bom tja prišla po tradicionalnih, konservativnih principih, ki so mi bili podani in znani doslej. Okej je, če je moja zaposlitev drugačna od tradicionalne.

Urška Gjergjek,
Rod upornega plamena
Mengeš

Ta vikend je bil točno to, kar sem iskala v zadnjih tednih in mesecih. Sem na koncu svojega študija in v iskanju svoje poti v prihodnosti. Tako sem dobila nekaj idej, kako stopati naprej, in razmisleke ter pomisleke, ki jih bom zdaj še premlevala, ampak kažejo vsaj delček poti oziroma smer, v katero naj grem.

Ana Lasič,
Rašiški rod
Šmartno

Vse je v skladu s pričakovanji: pričakoval sem, kakšen tip ljudi bo tukaj - in je. Precej samoiniciativni in motivirani. Na to sem računal, ker bi rad spoznal čim več takih ljudi. Dosti bolj pomembno mi je, s kom delam nek projekt, kot kaj točno tista oseba zna. Pomembno mi je predvsem to, da spoznam ljudi, ki razmišljajo na podoben način. Vseeno mi je, kaj bi potem počeli: če bi se dobro razumeli, bi se lahko lotili česar koli.

Tilen Lah - Tulek,
Rod kraških j'rt
Sežana

Program za mlade, ki iščejo svojo pot v življenju

Program je namenjen vsem mladim med 21. in 29. letom starosti, ki še niso zaposleni, ne le članom taborniške organizacije. Sestavljata ga:

- sklop delavnic, na katerih bodo bolje spoznali sebe, sodobne oblike dela in kako se pridobi zaposlitev (december 2016 - april 2017) in
- delovna praksa pri izbranem delodajalcu z mentorstvom (april - avgust 2017).

Za več informacij obišči tapos.taborniki.si.

Nekaj mest je še prostih! Prijavi se na blaz.zupancic@taborniki.si ali nina.medved@taborniki.si.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Taborniki sodelujemo z drugimi organizacijami

Foto: Luka Dakskobler

Taborniki druge ljudi najlažje spoznavamo poleti, ko smo zvečer s prijatelji zunaj in začne pihati veter ali pa nam zaprija pečena koruza, saj smo mi tisti, ki znamo na en, dva, tri zakuriti primeren ogenj. Vemo, točno kateri les uporabiti, zakaj in kako ogenj postaviti, da bo najbolj učinkovito. Nikoli ne pozabimo niti na estetiko, saj je vendar na taborjenju zvečer najbolj čarobno zapeti himno, ko se ogenj prižge in zajame celo piramido, pagodo, apolla ali druge vrste ogenj.

Dokaz za to, da smo taborniki prepoznavni tudi po veččinah kurjenja, je Rod dobre volje Ljubljana dobil v začetku novembra, ko nas je k sodelovanju povabilo gledališče Ane Monro. Poklicali so nas namreč zato, ker so poleg vseh svojih ognjenih ambientov potrebovali tudi nas, tabornike, da smo postavili tipičen taborni ogenj, ob katerem smo peli, in šotor, da so si lahko obiskovalci ogledali, kje taborniki navadno spimo.

12. novembra smo torej organizatorjem festivala Ana Plamenita na Rožniku pomagali pri pripravi, izdelavi vseh ambientov in na koncu tudi s svojimi glasovi pri animaciji vseh, ki so si želeli izkusiti tipičen taborniški večer. Peli smo, se zabavali in gredli ob ognju ter imeli izjemen pogled na nastopajoče, ki so se z ognjem milo rečeno igrali. Naslednje leto vsekakor spet, pa četudi samo kot obiskovalci!

Dajana Trifunović

Nagradni izlet na Dunaj

Pisal se je 10. december 2016, ko so se naša starejša GG dekleta iz voda Ikebane Rodu Topli vrelec Topolšica odpravila na 5-urno vožnjo do glavnega mesta naše zgornje sosede. Odšli smo na nagradni izlet na Dunaj. Kako smo prišli do tega? Letos so se na območnem mnogoboju Ikebane uvrstile na 1. mesto in s tem smo

dobili kar 5 kart za enodnevni izlet na Dunaj. Odšle so Nika, Neža, Katja, Enja, Lara in Manca v spremstvu vodnikov Kaje ter Žige. Najprej smo naredili krožno turo po Dunaju, potem pa smo se ustavili na vikendu Habsburžanov oziroma na Schönbrunn, potem smo šli še v njihovo zimsko rezidenco oziroma Hofburg. Ogledali smo si znameniti katedrali sv. Štefana in sv. Avgušтина, zadnja postojanka je bil božični sejem pred mestno hišo. Tam je bil čas za nakup kakšnega magneta in sprehod med lučkami. Če odštejemo gromozansko število ljudi, smo se imeli odlično in še sonček nam je sijal cel dan. Enja je

povedala: "Na Dunaju je bilo zelo zabavno in poučno. Veliko smo izvedeli o Habsburžanih in samem mestu. Srečali smo veliko prijaznih ljudi, med njimi tudi tabornike iz Nemčije. Čeprav je bilo veliko ljudi, smo prišli povsod, kamor nas je vodil korak. Skupaj smo preživeli poučen taborniški dan in takšnih dni se še veselimo."

Kaja Koželjnik

Foto: Kaja Koželjnik

Božični izlet v neznano

V petek, 16. decembra, so se taborniki iz Rodu Lilijski grič Pesje odpravili na že tradicionalni izlet v neznano, tokrat v pravljico Kranjsko Goro. Da je dolga pot hitreje minila, so se udeleženci pomerili v različnih zabavnih in poučnih igrah. Najprej se je celoten avtobus povezal v igri Tihi telefon - pri tem so se člani odlično odrezali, saj so vsi stavki prešli verigo od začetka do konca v pravilni obliki. Naslednja igra je bil kviz, preko katerega so člani spoznavali Kranjsko Goro in njene znamenitosti, med vprašanja je bilo pomešanih tudi nekaj zanimivih dejstev o taborništvu. Za konec so preko rekov in citatov ugibali, v katerih znanih risankah in filmih so se ti pojavili, in se nato v skoraj popolni temi preizkušali še v podpisovanju na balone.

Ob prihodu v Kranjsko Goro so imeli dodeljene tri ure časa, v katerih so se lahko naužili zimske in praznične idile. Stvari je popestrila igra, pri kateri so se morali razdeliti v ekipe in rešiti čim več od devetih

nalog, podanih na seznamu stvari, ki jih moraš storiti, preden umreš. Ker je bila ena od nalog zbrati čim več paketkov sladkorja, se je ekipa Cukromanija pošalila, da bo Kranjska Gora sedaj manj sladka, saj so se oni tako dobro odrezali v zbiranju!

Na poti nazaj so bile hitro ocenjene opravljene naloge, prešteti nabrani predmeti, razglašeni zmagovalci ter razdeljene nagrade. Za popestritev vožnje se je nato predvajala tudi risanka. Vsi udeleženci so bili ob prihodu nazaj dobro razpoloženi in veseli nove dogodivščine.

Tjaša Goltnik

Foto: Arhiv RLG

Ambiciozna peka piškotov

V okviru decembrskih aktivnosti so se taborniki - najmanjši, majhni in veliki - iz Rodu Zelena Rogla Zreče podali novim izzivom naproti. Tokrat na sporedu: peka piškotov!

Po skrbnem načrtovanju, ki je vključevalo skupino mamic, preizkušene babičine recepte in goro sestavin, se je skupina 57 tabornikov zbrala v CŠOD na Gorenju. Še dobro, da je bil prostor za pripravo velik in da je kuhinja sodobno opremljena z veliko pečico in potrpežljivo kuharico gospo Valerijo. V osmih skupinah so nastajali čokoladni piškoti, orehovi rogljički, domači prijatelj, medenjaki, slastni svetli in temni piškoti, rumove in kokosove kroglice ... Jasno, da je peki sledila pokušina. Udeleženci so bili enoglasni: "Njami, vsi po vrsti so bili odlični."

Odlični so bili še v naslednjih dneh. Nekaj so jih taborniki odnesli domov, s preostalimi so se posladkali na poti na Dunaj po luč miru in na tradicionalni čajanki ob zaključku leta.

Foto: Christian Rušnik

Tina Tinta Kovačič

Kdo se boji elektrike? Mi ne!

52 članov Rodu Ukročena reka Maribor se je podalo na decembrsko pustolovščino v Zagreb. Prvi izziv, ki nas je čakal, je bilo soočanje z elektriko in vsemi triki Nikole Tesle. Žal avto na električno energijo ni bil na voljo za testno vožnjo, zato smo se zadovoljili z ogledom muzeja, z novim znanjem o planetih in zvezdah v planetariju. Sledilo je premagovanje strahu v Faradayevi kletki, ki k sreči ni ogrozila življenja naše pogumne tabornice, prav tako je frizura ostala na pravem mestu, ko je zasvetila žarnica v roki. To je še spodbudilo raziskovalce v nas, zato smo nadaljevali pot v podzemlje, v rudnik. Pozdravili smo kopača Jako, ki je včasih dnevno skopal 2 toni premoga. Naslednji izziv je bil, kdo najbolje oponaša žival? Sodniki so bile kar živali same. Preizkusili smo se z glasovi leva, volka, medveda ... In? Zmagale so opice. Najbolj pogumni so božali kačo. Naše potepanje smo zaključili z obiskom adventnega sejma, kjer je dišalo po cimetu, klobasicah ter slaščicah, ki smo jih z veseljem poskusili. Najbolj vroči smo izkoristili dragocene minutke za fotografiranje na sedežnici in nato šli hitro na toplo. Domov smo prinesli spominek

v obliki kristalne krogle, obeska, božične kape ali kar v želončku ter lep spomin na rodov izlet.

Vesna Novak

Foto: Brina Fekonja

Ko se MČ-ji spremenijo v arheologe

Vsako leto se Kraški viharniki v hladnejših dneh odpravimo v Notranjski muzej Postojna, kjer se udeležimo zanimivih delavnic. Tako smo si že ogledali razstavo o medvedih, pod mikroskopom smo opazovali najrazličnejše živali, odpravili smo se tudi na čisto pravi labirint po kraških jamah, in to kar v muzeju!

Tokrat so v muzeju pripravili delavnico na temo arheologije. Na začetku so nam predstavili nekaj zanimivih najdb z našega Soviča, nato smo si podrobno ogledali pripomočke, ki jih arheologi uporabljajo pri svojem delu. Da ni ostalo le pri govorjenju in poslušanju, smo hitro začeli tudi sami raziskovati, kaj se skriva v arheološkem najdišču. Dobili smo pripomočke in akcija se je začela. Izkopali smo del vaz in si zapisali, kje natanko smo jih našli. Kot pravi arheologi smo jih očistili, potem še restavrirali. Ko so bile vazice spet kot nove, smo vsi naredili še svojo vazico iz gline in jo okrasili po svojem okusu - ter jo potem podarili staršem za praznike.

Tako smo zaključili še eno noro dogodivščino v najboljšem muzeju. Če vas kdaj vodova ali rodova akcija ponese v Postojno, vam Viharniki priporočamo ogled Notranjskega muzeja. Ne bo vam žal! Mi že komaj čakamo, da vidimo, kakšna avantura nas čaka naslednje leto.

Katarina Kocman

Foto: Nina Kapelj

Foto: Arhiv RHP

Tabor življenja je zapustil Drago Šabec

Konec meseca novembra nas je doletela žalostna vest, da je tabor življenja zapustil gospod Drago Šabec. Bil je prvi ustanovitelj taborništva po vojni v Šaleški dolini, svoje znanje o taborniškem načinu življenja pa je prevzel v času dijaštva od celjskih skavtov iz predvojnega Mrkovnjicevega stega. Zaradi svojih bogatih izkušenj je bil povabljen v iniciativni odbor za ustanovitev Zveze tabornikov Slovenije, ki od 22. aprila 1951 povezuje rodove Slovenije. Kot ustanovitelj je postal tudi prvi starešina četrtega ustanovljenega odreda v Sloveniji - Kajuhovega odreda. Bil je sestavljen iz dveh čet. Sivi orli so

delovali v Šmartnem ob Paki, četa Pusti grad pa v Šoštanju. Korenine taborništva, zasajene že v prejšnjem stoletju, so nas pripeljale do tega, da toliko mladih v našem kraju danes sodeluje pri tabornikih. "Taborjenje poteka tako, kot si ga urediš - tako ga doživiš in takšnega si zapomniš," je nekoč rekel. Lahko bi rekli, da tudi za življenje velja podobno. Doživljaj in spomin sta odvisna od posameznika in hvaležni smo za pomemben prispevek gospoda Draga. Skupaj smo ustvarjali boljši svet in skupaj ga bomo ustvarjali še naprej!

**Taborniki Rodu Hudi potok
Šmartno ob Paki**

ZOT 2017

Slivnica pri Mariboru

27.-28. januar 2017

zot.rutka.net

13.-23. januar
60 €

LISJAKI IN IGLU

RIŠE: ŠEKI
PIŠE: TOMZI

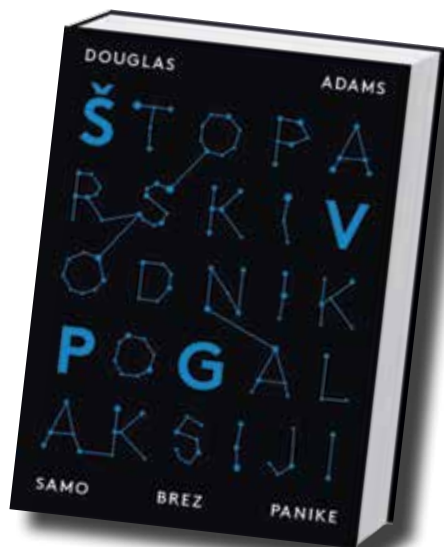

Štoparski vodnik po galaksiji

Douglas Adams

Besedilo: Martin Justin

"V četrtek ob osmih zjutraj se Arthur Dent sploh ni počutil dobro. Ves krmežljav se je zbudil, vstal, se krmežljivo opotekel po sobi, odprl okno, zagledal buldožer, si našel copate in oddrsal v kopalnico."

Umil si je zobe, se oblekel in skuhal kavo. Nato je odšel ven in se ulegel v blato pred buldožer. Ta je bil tam zato, da bi podrl Arthurjevo hišo, ki je bila na poti novi obvoznici. To Arthurju seveda ni bilo preveč všeč. Čez slabe pol ure so na Zemljo priletele ogromne vesoljske ladje in ljudem sporočile, da bodo uničile njihov planet, saj je na poti nove hiperprostorske obvoznice. "Kaj zdaj hlinite presenečenje? Vsi gradbeni načrti in nalogi za rušenje so bili na oglede petdeset vaših zemeljskih let v vašem krajevnem uradu na Alfa Centauri." Tudi to Arthurju ni bilo preveč všeč, a se mu je vsaj uspelo rešiti - s prijateljem

Fordom Prefectom, dopisnikom Štoparskega vodnika iz Beltegeuse 7, ki je za 15 let obtičal na Zemlji, sta poštoperala vogonsko rušilno ladjeve in tako začela svojo več kot nenavadno, skoraj neverjetno, predvsem pa neskončno zabavno popotovanje po galaksiji.

A je Štoparski vodnik po Galaksiji mnogo več kot le domisel in precej smešen opis galaktičnih čudes - neomejenih prostranstev najbolj nenavadnih življenjskih oblik, njihovih navad in planetov - je genialna satira, ki Galaksijo in njene neskončne možnosti uporabi za prikaz in razbijanje samoumevnosti, ki določa svet ljudi. Precej sistematično se bori proti splošno sprejetim "resnicam", proti dogmam moderne družbe in kapitalizma ter s tem spodbuja to, kar samoumevnost onemogoča - razmišljanje, spraševanje, domišljijo, izvirnost, smeh. Zakaj se je to zgodilo? Kar tako, razlogi so bili takrat ravno na malici. Smo ljudje res najpametnejša bitja na zemlji? Ne! Mnogo pametnejši so že delfini, najpametnejše pa so miši, ki so v resnici le projekcija hiperinteligentnih pandimenzionalnih bitij iz druge dimenzije. A tudi še tako inteligentna bitja ne poznajo smisla življenja. V bistvu so precej podobna ljudem, le da gradijo malo večje računalnike, ki naj bi namesto njih odgovorili na vprašanje o "vesolju, življenju in sploh vsem". A kot Adams dobro pokaže, končnih odgovorov ni, sploh pa jih ne more nekdo izračunati namesto nas. Nепrestano moramo razmišljati, se spraševati, zabavati. In živeti. SAMO BREZ PANIKE.

Primerno za: Taprave hupi frude. Če ne veš, kaj je to, hitro u knjižnico!

Pravopisna drobtin'ca

"Zlet se začne 1.avgusta2017." Je hecen takole brez presledkov zapisan datum, kajne? Prvegaavgustad- vatisočsedemnajst. Toda veliko tabornikov redno pozablja na presledke pri datumu, posebej če mesec zapišejo s številko: "Zlet se začne 1.8.2017."

Pika je levostično ločilo. Kaj to pomeni? Da se besede, črke ali številke na svoji levi trdno drži, od desnega sosedu pa jo loči presledek. Ker pač ni obojestransko stična. Pravilno je torej: "Zlet se začne 1. 8. 2017."

Zala Šmid

Jolene

Dolly Parton

Zapisal: Gape

c# E H c#
H g# c#

REFREN:

c# E H c#
Jolene, Jolene, Jolene, Jolene,
H g# c#
I'm begging of you, please don't take my man,
c# E H c#
Jolene, Jolene, Jolene, Jolene,
H g# c#
please don't take him just because you can.

c# E
Your beauty is beyond compare,
H c#
with flaming locks of auburn hair,
H g# c#
with ivory skin and eyes of emerald green.

c# E
Your smile is like a breath of spring,
H c#
your voice is soft like summer rain,
H g# c#
and I cannot compete with you, Jolene.

c# E
He talks about you in his sleep,
H c#
and there's nothing I can do to keep
H g# c#
from crying when he calls your name, Jolene.

c# E
And I can easily understand
H c#
how you could easily take my man,
H g# c#
but you don't know what he means to me, Jolene.

REFREN:

c# E H c#
Jolene, Jolene, Jolene, Jolene ...

c# E
You could have your choice of men,
H c#
but I could never love again,
H g# c#
he's the only one for me, Jolene.

c# E
I had to have this talk with you,
H c#
my happiness depends on you
H g# c#
and whatever you decide to do, Jolene.

REFREN:

c# E H c#
Jolene, Jolene, Jolene, Jolene ...

c# E H c#
Jolene, Jolene, Jolene, Jolene,
H g# c#
I'm begging of you, please don't take my man,
c# E H c#
Jolene, Jolene, Jolene, Jolene,
H g# c#
please don't take him even though you can.

Namesto zapisanih akordov lahko igrate tudi
a(c#), C(E), G(H), e(g#) s kapodastrom na četrti prečki.

27.–28. januar	ZOT	orientacijsko tekmovanje
	Sliunica, OŠ Franca Lešnika – Vuka	12+ let
	Rok prijav: 23. 1.	Cena: 60 €/ekipo
	Več na zot.rutka.net	Rod XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor

2.–5. februar	Megamodul	taborniško izobraževanje
	Dom borcev in mladine, Zapotok nad Igom	14+ let
	Prijava od 5. 1. 2017.	Cena: 40 €
	Več na Stenčasu, v meniju Izobraževanje	Zveza tabornikov Slovenije

22. februar	Dan ustanovitelja	taborniški praznik
-------------	-------------------	--------------------

1.–10. avgust 2017	Zlet za vzlet 2017	slovensko taborniško srečanje
	Okolica Velenjskega jezera	13–18 let
	Rok prijav: do 15. 4., nato do začetka julija 2017. Vodniki in osebje imajo brezplačno udeležbo.	Cena: 170 €/osebo 190 €/osebo
	Več na www.zlet.taborniki.si	Zveza tabornikov Slovenije

Palalačinke! Kdo bo? Foto: Monika Kobolt

Želimo vam mir, direktno iz Trsta. Foto: Arhiv ROŽ Anhovo

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

In ... goool! Foto: Martin Čulin

Zvezdice zaspanke. Foto: Davor Novak

Ja, kaj pa jaz? Foto: Mojca Rolih

Denar dviguješ na bankomatih.

Bodi samostojen z NLB Paketom žepnina

Ob sklenitvi
prejmeš darilo.

Ko si star 15 +,
uporabljaš
mobilno banko
Klikin.

Mesečno žepnino
dobivaš s trajnim
nalogom.

Nakupe plačuješ s kartico
NLB Prvega računa.

Izberi svojo pot in uresniči svoje želje.

